

PATVIRTINTA

UAB Montessori Akademija
direktorės 2026-08-17 įsakymu

Nr. 2026-U-01

SUDERINTA

UAB Montessori Akademija
Mokyklos tarybos susirinkimo

2026-08-21 protokolu

Nr. MT_02

UAB MONTESSORI AKADEMIJA

PRADINĖS MOKYKLOS

2026-2027

MOKSLO METŲ UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2026–2027 mokslo metų UAB „Montessori akademija“ pradinės mokyklos (toliau – Mokyklos) ugdymo planas reglamentuoja priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų (toliau – Ugdymo programos) bei su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą. Ugdymas organizuojamas vadovaujantis Montessori pedagogikos principais, AMI tarptautine Montessori ugdymo programa, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir bendraisiais ugdymo planais.
2. **Ugdymo plano tikslai:**
 - 2.1. Apibrėžti pagrindinius reikalavimus ugdymo procesui organizuoti, užtikrinant, kad kiekvienas ugdytinis galėtų siekti asmeninės pažangos, įgyti bendrąsias ir dalykines kompetencijas, puoselėjančias pagarbą aplinkai, žmogui, skirtingoms kultūroms ir ugdančias atsakomybę kuriant taikesnį, darnią visuomenę.
 - 2.2. Formuoti visuminį, Montessori filosofija grįstą ugdymo turinį, kuris padeda vaikui ugdytis savarankiškumą, iniciatyvumą, kritinį mąstymą, tyrinėjimo įgūdžius ir mokymosi visą gyvenimą kompetencijas.
3. **Ugdymo plano uždaviniai:**
 - 3.1. Nustatyti ugdymo organizavimo struktūrą ir mokymosi laiką, skirtą Ugdymo programoms įgyvendinti.
 - 3.2. Numatyti gaires ugdomosios aplinkos kūrimui ir pritaikymui pagal ugdytinių mokymosi poreikius, integruojant Bendrąsias ugdymo programas Montessori paruoštoje aplinkoje ir kitas netradicines edukacines erdves.
 - 3.3. Plėtoti kūrybinio mokymosi ir saviraiškos galimybes veiklose, prioritetą teikiant sveikos gyvensenos, kultūrinio sąmoningumo, raštingumo, kalbinio ugdymo ir socialinių-emocinių įgūdžių stiprinimui.
4. **Ugdymo plane vartojamos sąvokos:**
 - 4.1. **Ugdymo planas** – Montessori akademijoje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimą reglamentuojančiais dokumentais ir Montessori pedagogikos principais.
 - 4.2. **Pristatymas/ Montessori darbo ciklas** – pagrindinė mokymosi forma Montessori aplinkoje, kurios metu vaikai savarankiškai ar su pedagogo pagalba dirba su mokymosi priemonėmis. Darbo ciklas Montessori aplinkoje paprastai trunka 2,5–3 val. ir apima individualų, porinį ar grupinį mokymąsi.
 - 4.3. **Specialioji pagalba** – ugdymo specialistų teikiama pagalba vaikams, patiriantiems mokymosi sunkumų, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių arba išskirtinių gabumų; pagalba teikiama remiantis individualizuotu ugdymo planu.
 - 4.4. **Ugdymo proceso individualizavimas** – nuolatinis mokymosi turinio, metodų ir tempo derinimas prie kiekvieno vaiko raidos, poreikių ir interesų, atsižvelgiant į Montessori pedagogikos principus.
 - 4.5. **Integruotas ugdymas** – mokymosi metodas (Cosmic Education), kuriame įvairūs mokomieji dalykai jungiami teminiu, patyriminio ugdymo ar projektų pagrindu. Montessori ugdyme integruotas požiūris padeda vaikui susidaryti visuminį pasaulio vaizdą, sujungia dalykinius ir bendruosius gebėjimus: savireguliaciją, bendradarbiavimą, kūrybiškumą, mokėjimą mokyti.
 - 4.6. **Projektinė veikla** – vaikų inicijuota ar pedagogo pasiūlyta mokymosi forma, kuri skatina tyrinėti realius reiškinius, spręsti praktines problemas, dirbti grupėje ir kurti bendrus sprendimus.

4.7. **Mišraus amžiaus klasė** – AMI Montessori pradinio ugdymo standartais apibrėžta klasė, kur vienoje bendroje paruoštoje ugdymo aplinkoje kartu mokosi vaikai iš priešmokyklinės, 1, 2, 3 ir 4 klasių.

4.8. Kitos ugdymo plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme bei kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ IR STRUKTŪRA

5. Mokslo metus sudaro laikas, skirtas mokinių mokymuisi, ir laikas mokinių poilsui – atostogoms. Mokiniams skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario ir vasaros atostogos.

6. **2026-2027 m. m. pradžia** – 2026 m. rugsėjo 1 d., **pabaiga** – 2027 m. rugpjūčio 31 d.

7.1. Ugdymo proceso trukmė:

Klasės	Ugdymo proceso		Ugdymo proceso trukmė
	pradžia	pabaiga	
0–4 kl.	2026-09-01	2027-06-04	175 ugdymo dienos

7.2. Mokiniams skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2026 m. lapkričio 2 d. – 2026 m. lapkričio 8 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2026 m. gruodžio 23 d. – 2027 m. sausio 3 d.
Žiemos atostogos	2027 m. vasario 15 d. – 2027 m. vasario 21 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2027 m. kovo 29 d. – 2027 m. balandžio 4 d.
Vasaros atostogos	2027 m. birželio 5 d. – 2027 m. rugpjūčio 31 d.

7.3. Ugdymo procesas 0-4 klasėse skirstomas pusmečiais, kurių trukmė:

Pusmetis	Klasės	Pradžia	Pabaiga
Pirmas	0–4 kl.	2026-09-01	2027-01-17
Antras	0–4 kl.	2027-01-18	2027-06-04

7. Mokyklos pamokų/integruoto ugdymo laikas:

7.1. Priešmokyklinė klasė:

9:00 – 12:00	Integruota Montessori ugdymo veikla (viso 20 ak. val. per savaitę: kuriose – priešmokyklinio ugdymo programos kompetencijų ugdymas per integruotą veiklą su Montessori priemonėmis, knygos skaitymas, emocinio intelekto lavinimo veiklos)
12:00 – 12:30	Pietų pertrauka
12:30 - 13:00	Integruota lauko pertrauka su fizine veikla
13:00 – 14:50	Fizinio, kalbinio, dorinio, meninio ugdymo veiklos.

14:50 – 15:00	Bendruomeninis dėkingumas ratas
15:00 – 18:00	<i>Popamokinė veikla – pailgintos dienos grupėje</i>

7.2. Pradinės klasės:

9:00 – 12:00	Integruota Montessori ugdymo veikla (viso 20 ak. val. per savaitę: kuriose – Matematikos, Lietuvių kalbos, Visuomeninio ugdymo, Gamtos mokslų, Dailės, Technologijų, Gyvenimo įgūdžių ir Etninės kultūros integruota Montessori ugdymo veikla)
12:00 – 12:30	Pietų pertrauka
12:30 - 13:00	Integruota lauko pertrauka su fizine veikla
13:00 – 14:50	Dalyko pamokos (viso 8 ak. val. per savaitę) (Dorinis ugdymas, Fizinis ugdymas, Muzika, Choreografija, Užsienio (anglų) kalba)
14:50 – 15:00	Bendruomeninis dėkingumas ratas
15:00 – 18:00	<i>Popamokinė veikla – pailgintos dienos grupėje</i>

ANTRASIS SKIRSNIS MOKYKLOS UGDYMO PLANAS

8. UAB Montessori akademija vykdomoms programoms įgyvendinti parengė Mokyklos ugdymo planą vieneriems mokslo metams.
9. Mokyklos ugdymo planas sudarytas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais, Priešmokyklinio ugdymo programos aprašu, Pradinio, ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma), Montessori pedagogikos Lietuvoje samprata, patvirtinta LR Švietimo ir Mokslo ministro įsakymu 2004 m. birželio 23 d. Nr. ISAK-1009; Tarptautinės Montessori Asociacijos (AMI) pradinio ugdymo standartais, ugdymo programa ir veikimo principą reglamentuojančiais dokumentais, Europos Sąjungos mokymosi visą gyvenimą kompetencijomis (Priedas nr. 5) ir kitais bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais bei Montessori akademijos strateginio plano tikslu – siekiant

įgyti AMI mokyklos akreditaciją bei pasiekti aukštesnės mokinių pažangos stiprinant mokytojų profesionalumą ir kvalifikaciją, pritaikant *ugdymo* turinį pagal AMI standartus, sukuriant tinkamas Montessori ugdymo aplinkas.

10. 2026-2027 mokslo metais įgyvendinamos atnaujintos pradinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakyму Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios programos). Ugdymas yra grindžiamas Montessori ugdymo 6-12 amžiaus tarpsnyje filosofija, mokymo(si) ir ugdymo organizavimo metodais.
11. Pradinio ugdymo turinio kūrimą ir įgyvendinimą reglamentuoja AMI 6-12 metų Montessori ugdymo programos dokumentai ir jų pagrindu parengtas Mokyklos pradinio ugdymo programos įgyvendinimo aprašas. Ugdymo turinys planuojamas kontekstinio - Kosminio ugdymo (Cosmic Education) principu, kuris apima 7 tarpdisciplinines temas/sritis (*Geografija, Geometrija, Biologija, Istorija, Matematika, Kalba, Menas*), kurios atitinka Bendrosiose ugdymo programose numatytą Matematikos, Lietuvių kalbos, Dailės, Technologijų, Visuomenės ugdymo, Gamtos mokslų ugdymo turinį.
12. Mokykla, pritaikydama ir įgyvendindama ugdymo turinį, atsižvelgia į mokyklos kontekstą, mokinių amžiaus grupes, į mokyklos bendruomenės poreikius bei turimus išteklius, priėmė sprendimus dėl:
 - 13.1. edukacinių renginių organizavimo mokykloje kalendoriaus (1 priedas);
 - 13.2. užsienio kalbos – anglų, prancūzų, vokiečių, pasirinkimo pradinio ugdymo programoje;
 - 13.3. papildomo neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimų pasiūlos mokiniams užtikrinimo mokyklos erdvėse pagal poreikį ir grupės susidarymą (atnaujinamas sąrašas kiekvienais metais);
 - 13.4. mokymosi ir švietimo pagalbos teikimo - švietimo pagalba mokykloje teikiama vadovaujantis švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašu;
 - 13.5. papildomų konsultacijų laiko mokymosi pagalbai teikti ir mokymosi sunkumams spręsti (2 priedas);
 - 13.6. galimybių sudarymo mokiniui kiekvieną dieną užsiimti aktyvia veikla: mokykloje sudaromos sąlygos kiekvieną dieną mokiniams (12:30 – 13:00 val.) aktyviai leisti pertrauką mokyklos kieme;
 - 13.7. ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo (3 priedas);
 - 13.8. priešmokyklinio ir pradinio ugdymo organizavimo karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (4 priedas).

TREČIASIS SKIRSNIS

UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS

13. Bendruosiuose ugdymo planuose nustatytas ugdymo procesui skirtas laikas per mokslo metus proporcingai suskirstytas į trumpesnius mokymosi periodus - pusmečius.
14. Mokykloje mokomasi penkias dienas per savaitę.

15. Kiekvienai klasei parengtas pamokų tvarkaraštis Bendrosioms programoms įgyvendinti. Tvarkaraštis sudarytas atsižvelgiant į AMI Montessori pradinio ugdymo reikalavimus. Jame numatyta Integruota Montessori ugdymo veikla – nepertraukiamas Darbo ciklas ir dalyko pamokos. Pamokų tvarkaraštis per mokslo metus gali būti pertvarkytas, atsižvelgiant į ugdymo procesui keliamus uždavinius.
16. Ugdymo laikas kasdien organizuojamas nuo 9:00 iki 15:00 val. įskaitant individualias ir grupines pertraukas. Pradinių klasių mokytojas užtikrina, kad mokiniui mokymosi krūvis ir intensyvumas paskirstomas per savaitę proporcingai.
17. Kai mokiniams mokyklos vadovo įsakymu organizuojamas ugdymo procesas už mokyklos ribų (vyksta į ekskursijas, išvykas ar vykdomos kitokios ugdymo veiklos), šios ugdymo dienos yra įskaitomos į mokinio ugdymo dienų skaičių, nustatytą mokslo metams.
18. Mokytojų Metodinėje grupėje susitarta, kad esant poreikiui gali būti skiriamos užduotys mokiniams į namus:
 - 18.1. būtų skiriamos tikslingai, įtvirtintų pamokoje ugdytus gebėjimus;
 - 18.2. pagal galimybes būtų diferencijuotos atliepiančioms įvairių mokinių mokymosi poreikius;
 - 18.3. atitiktų mokinio galias, būtų naudingos tolesniam mokymuisi;
 - 18.4. vidutinis laikas visų dalykų namų darbams atlikti pradinėse klasėse neviršytų 40 min. per dieną, įskaitant skaitymo įgūdžių ugdymą.
19. Mokykloje veikia pailginta grupė, kurios tikslas yra stiprinti mokinių socialinius-emocinius-komunikavimo gebėjimus tarpusavyje tarp mokinių.
20. Mokytojų Metodinėje grupėje susitarta, kad:
 - 20.1. mokiniams reguliariai būtų teikiamas grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui pašalinti mokymosi spragas ir suprasti, kaip efektyviai valdyti savo mokymosi procesą;
 - 20.2. atsiskaitomieji darbai, skirti kaupiamuoju vertinimu įvertinti mokinių tarpinius pasiekimus, nebūtų organizuojami per dažnai, nebūtų atliekami iš karto po ligos, atostogų, po šventinių dienų;
 - 20.3. planuojant klasei skirtų atsiskaitomųjų darbų intensyvumą per dieną ir savaitę, turi būti numatytas pakankamas laikas jiems pasirengti;
 - 20.4. atsiskaitomųjų darbų užduotys ir įvertinimai grąžinami mokiniams, kilus klausimų mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams), jei jie to pageidauja, turi būti sudaromos sąlygos išsamiai susipažinti su individualaus darbo stiprybėmis ir trūkumais.
21. Už mokinių pasiekimų stebėsenos koordinavimą ir mokymosi pagalbos organizavimą mokykloje atsakinga Direktorė.
22. Pastebėjus, kad sumažėjo mokinio motyvacija ir (ar) mokymosi rezultatai, diagnozavus mokymosi spragas, praleidus pamokas dėl įvairių aplinkybių, nustačius išskirtinius mokinio gebėjimus ar mokiniui pageidaujant, mokykloje teikiama mokymosi pagalba.
23. Siekiant pagerinti mokinių pažangą ir pasiekimus apibendrinti rezultatai aptariamieji metodinės grupės posėdžiuose, numatomos ugdymo turinio tobulintinos sritys, papildomi konsultacijų laikai.
24. Savalaikė mokymosi pagalba mokiniui teikiama organizuojant konsultacijas po ugdymo laiko bei integruojama į mokymo ir mokymosi procesą:
 - 24.1. mokymosi pagalbą mokiniui pirmiausia teikia ji mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas;
 - 24.2. kai mokinsys po trumpalaikės mokymosi pagalbos taikymo nedarą pažangos, atsiskaitomojo darbo ar diagnostinio testo įvertinimai nepatenkinami, dalyko mokytojas

informuoja klasės vadovą ir tėvus (globėjus, rūpintojus), kreipiasi į mokyklos Vaiko gerovės komisiją dėl švietimo pagalbos specialistų konsultacijų ar pagalbos teikimo.

25. Mokymosi pagalba teikiama mokiniui:

- 25.1. dėl ligos ar kitų priežasčių praleidusiam dalį pamokų;
- 25.2. gavusiam nepatenkinamą atsiskaitomųjų ar kitų užduočių įvertinimą;
- 25.3. gavusiam kelis iš eilės nepatenkinamus kurio nors dalyko įvertinimus;
- 25.4. jei pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta pradinio ugdymo bendrosiose programose ir mokinys nedaro pažangos;
- 25.5. jei nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo metu nepasiekiamas patenkinamas lygis;
- 25.6. jei mokinio pasiekimai yra aukščiausio lygio ir (ar) jei jis siekia domėtis pasirinkta mokymosi sritimi;
- 25.7. kitais mokytojų pastebėjimais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

26. Siekiant laiku identifikuoti kylančius mokymosi sunkumus, mokinių pasiekimai nuolat stebimi ir analizuojami. Esant reikalui, kreipiamasi į mokyklos Vaiko gerovės komisiją dėl švietimo pagalbos specialistų konsultacijų ar pagalbos teikimo;

27. Pasibaigus pusmečiui ir mokslo metams pristatoma pažangumo analizė ir taikytos priemonės mokymosi pažangai gerinti bei jų efektyvumas.

28. Du kartus per metus yra numatytos organizuoti trišalių pokalbių dienos pradinių klasių mokinių mokymuisi aptarti tarp klasės mokytojo, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) lapkričio ir gegužės mėnesiais vadinamais Individualūs pokalbiai.

29. Ugdymo turiniui aktualizuoti ir mokymosi motyvacijai didinti mokykla numato laiką pagal veiklos planą, kai ugdymas organizuojamas ne mokyklos aplinkoje.

30. Mokykla nustatė tvarką dėl mokinio atleidimo nuo dalies pamokų lankymo tų dalykų, kurių jis mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, taip pat formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (muzikos, dailės, menų, sporto ir kitas mokyklas).

31. Nuo dalyko (dalykų) dalies pamokų mokiniai gali būti atleidžiami, jeigu mokins:

35.1. mokosi arba yra baigę formalųjį švietimą papildančio ugdymo ar neformaliojo vaikų švietimo programą (muzikos, dailės, menų, sporto ir kitas), kurios turinys yra artimas ar tapatus dalyko, kurio mokosi, bendrajai programai;

35.2. lanko aukšto sportinio meistriškumo pratybas ne rečiau kaip 3 kartus per savaitę ir yra sporto šakos rinktinės narys ar aukšto sportinio meistriškumo sporto varžybų dalyvis.

32. Mokinio iki 14 metų tėvai (globėjai), kreipdamiesi dėl mokinio atleidimo nuo dalies pamokų lankymo, mokyklos vadovui pateikia:

- 32.1. prašymą atleisti nuo dalyko (dalykų) dalies pamokų;
- 32.2. neformaliojo vaikų švietimo programą ar formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą arba nuorodą į ją, kai mokinys mokosi arba yra baigęs neformaliojo vaikų švietimo programą ar formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą;
- 32.3. sporto pratybų organizatoriaus išduotą pažymą, kurioje nurodomas mokinio sporto pratybų dažnumas per savaitę, informacija apie mokinio sportinio meistriškumo lygį ir dalyvavimą varžybose, kai mokinys lanko aukšto sportinio meistriškumo pratybas.

33. Dalyko, nuo kurio pamokų prašoma atleisti, mokytojui patvirtinus, kad neformaliojo vaikų švietimo ar formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos turinys atitinka dalyko bendrosios programos turinį ar sporto pratybos atitinka fizinio ugdymo pamokose ugdomas

- kompetencijas, mokyklos vadovo įsakymu mokinys atleidžiamas nuo dalyko dalies pamokų lankymo, numatant mokinio atsiskaitymus ir pasiekimų vertinimo būdus.
34. Mokinys, atleistas nuo dalyko dalies pamokų lankymo, jų metu gali užsiimti kita ugdomąja veikla ar mokytis savarankiškai. Jeigu šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, mokinys mokyklos sprendimu į mokyklą gali atvykti vėliau arba išvykti anksčiau. Tai mokykla suderina su mokinio tėvais.
35. Mokykloje mokiniams sudaroma galimybė pasirinkti saviraiškos poreikius atitinkančias neformaliojo vaikų švietimo programas.

KETVIRTAS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO NAMUOSE ORGANIZAVIMAS

36. Mokinių mokymas namuose organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.
37. Mokiniui, kuris mokosi namuose pagal pradinio ugdymo programą savarankiškai ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, leidus gydytojui, pavienio ar grupinio mokymosi forma:
- 37.1. Pradinėse klasėse skiriama 9-11 pamokų per savaitę;
- 37.2. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos direktoriaus įsakymu mokinys, kuris mokosi namuose pagal pradinio ugdymo programą, gali nesimokyti meninio ugdymo dalykų ir fizinio ugdymo, pagal pagrindinio ugdymo programą – dailės, muzikos, technologijų ir fizinio ugdymo. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“.
- 37.3. Sudarant mokinio individualų ugdymo planą jis derinamas su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais). Pamokos, skirtos mokymui namuose, paskirstomos dalykams, kuriuos mokinys mokysis, atsižvelgiant į jo sveikatą ir išlaikant savaitę skirtų pamokų skaičių.

III SKYRIUS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

38. Pamokų skaičius Pradinio ugdymo programoms įgyvendinti per mokslo metus ir per savaitę:

Dalykai	Dalyko pamokų skaičius per mokslo metus ir per savaitę				
	1 klasės	2 klasės	3 klasės	4 klasės	Iš viso
<i>Dorinis ugdymas</i>					
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
<i>Kalbinis ugdymas</i>					

Lietuvių kalba ir literatūra **	280 (8)	245 (7)	245 (7)	245 (7)	1015 (29)
Užsienio kalba (pirmoji, anglų k., vokiečių, prancūzų k.)	105(3)	105(3)	105(3)	105(3)	420 (12)
Visuomeninis ugdymas					
Visuomeninis ugdymas **	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Matematinis, gamtamokslinis ir technologinis ugdymas					
Gamtos mokslai **	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Matematika **	140 (4)	175 (5)	175 (5)	175 (5)	665 (19)
Technologijos **	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Meninis ugdymas					
Dailė **	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Muzika	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Šokis arba Teatras	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Fizinis ir sveikatos ugdymas					
Fizinis ugdymas	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Gyvenimo įgūdžiai**	**	**	**	**	**
Etninė kultūra**	**	**	**	**	**
Privalomų pamokų skaičius iš viso:	805 (23)	875 (25)	875 (25)	875 (25)	3430 (98)
Maksimalus leistinas pamokų skaičius	875 (25)	1 050 (30)	1 050 (30)	1 050 (30)	4 025 (115)
Neformalusis švietimas	140 (4)		140 (4)		280 (8)

** integruojama į Montessori Darbo ciklą

39. Pradinio ugdymo programos turinį sudaro šios sritys: dorinis ugdymas (etika, katalikų tikyba), kalbinis ugdymas (lietuvių kalba, užsienio kalba (anglų, prancūzų, vokiečių k.), matematinis, gamtamokslinis ir technologinis ugdymas (gamta, matematika, technologijos), meninis ugdymas (muzika, dailė, šokis arba teatras), visuomeninis ugdymas, fizinis ugdymas.

40. Pradinio ugdymo programos dalykų turinio įgyvendinimo ypatumai:

41. **Montessori darbo ciklas:**

41.1. Montessori darbo ciklą sudaro - trijų nepertraukiamų valandų (4 pamokų trukmės) per dieną, 20 pamokų per savaitę blokas, kurio metu remiantis kontekstinio Kosminio ugdymo (Cosmic Education) principu yra kontekstualiai integruojamos Lietuvių kalbos ir literatūros, visuomeninio ugdymo, matematinio, gamtamokslinio ir technologinio ugdymo bei dailės ugdymo programos, vedant pristatymus pagal AMI Montessori ugdymo programą ir užtikrinant atitinkamą dalykų trukmės savaitinį pasiskirstymą pagal Dalyko pamokų skaičiaus per savaitę lentelę (žr. 39).

41.2. Pradinio ugdymo mokytojai yra atsakingi už atskirų dalykų Montessori pristatymų temų atitiktį Bendrosioms ugdymo programoms, užtikrinant, kad integruota pamoka – veikla, įgyvendins numatomus ugdymo pasiekimus reikalingus tam tikro amžiaus mokiniui.

- 41.3. **matematinis ugdymas:** organizuojant matematinį ugdymą susitarta vadovautis AMI 6-12 Matematikos ir Geometrijos metodine medžiaga mokytojui, darbo su Montessori priemonėmis pamokų planais, Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bei nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rekomendacijomis.
- 41.4. **lietuvių kalbos ir literatūros ugdyme** susitarta vadovautis AMI 6-12 Kalbos ugdymo metodine medžiaga mokytojui, darbo su Montessori priemonėmis pamokų planais, Bendrosios programos lietuvių kalbos dalyko programa, bei skaitymo gebėjimų ugdymui naudojama metodika. Siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai ugdomi ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomąsias veiklas (pvz.: naudojant mokomąsias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus);
- 41.5. **visuomeninis ir gamtamokslinis ugdymas:** visuomeninis ugdymas ir gamtos mokslai įgyvendinami atsižvelgiant į AMI 6-12 Biologijos, Geografijos, Istorijos ugdymo metodine medžiaga mokytojui, darbo su Montessori priemonėmis pamokų planais šiuose dalykuose, bendrųjų programų nuostatomis, gamtos mokslų pamokas praplečiant tyrinėjimo veikla, atliekant tyrimus mokyklos klasėse, darže, už mokyklos ribų (parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.). Integruojant mokymosi patirtis, edukacijas, susitikimus su visuomenininkais už Mokyklos ribų.
- 41.6. **meniniam ugdyme** (dailė ir technologijos) susitarta vadovautis AMI 6-12 Meninio ugdymo metodine medžiaga mokytojui, darbo su Montessori priemonėmis pamokų planais, Bendrosios programos nuostatomis bei sudaryti sąlygas mokiniams lankytis meno parodose, galerijose, meninėse edukacijose už Mokyklos ribų, kas aktualizuoja mokymosi procesą.
- 41.7. Įgyvendinant ugdymo turinį į dalykų ugdymo turinį integruojama, neskiriant papildomai valandų:
- 41.7.1. gyvenimo įgūdžių bendroji programa į dorinio ugdymo, visuomeninio ugdymo, fizinio ugdymo, dailės ir technologijų dalykus;
 - 41.7.2. etninės kultūros bendroji programa į visuomeninio ugdymo, dorinio ugdymo, lietuvių kalbos, dailės ir technologijų dalykus;
 - 41.7.3. ugdymo karjerai programa į dailės ir technologijų, visuomeninio ugdymo, dorinio ugdymo dalykus bei projektinę veiklą;
 - 41.7.4. Tarptautinė Montessori „Taiki klasė“ (Peaceful Classroom) socialinio ir emocinio ugdymo programa į klasių vadovų veiklą, etikos, visuomeninio ugdymo dalykus.
42. **dorinis ugdymas:**
- 42.1. mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) gali parinkti mokiniams vieną iš dorinio ugdymo dalykų, t.y. katalikų tikybą arba etiką;
 - 42.2. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų, rūpintojų) pateiktą prašymą.
43. **pirmosios užsienio kalbos (anglų, prancūzų, vokiečių k.) mokymas:**
- 43.1. pirmosios užsienio kalbos, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) gali parinkti mokiniams vieną iš anglų, prancūzų, vokiečių k., kuri mokoma priešmokyklinės – ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;
 - 43.2. užsienio kalbai mokytis 0–4 klasėse skiriama po 3 ugdymo valandas per savaitę.

44. fizinis ugdymas:

- 44.1. fiziniam ugdymui mokytis 0–4 klasėse skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę.
- 44.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;
- 44.3. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, suorganizavus mokytojų ir specialistų budėjimą, 0–4 klasių mokiniams sudaromos sąlygos kiekvieną dieną aktyviai leisti pertraukas mokyklos kieme.

45. meninis ugdymas (muzika, šokis, teatras):

- 45.1. mokykloje dėstomi šie meninio ugdymo dalykai: muzika, šokis arba teatras;
- 45.2. muzikos programos įgyvendinimui skiriama 2 valandos per savaitę.
- 45.3. šokio arba teatro programos įgyvendinimui skiriama 1 valanda per savaitę.

46. skaitmeninis ugdymas:

- 46.1. skaitmeniniai mokinių gebėjimai ugdomi visų pamokų metu ugdymo procese naudojant šiuolaikinės skaitmenines technologijas.
- 46.2. Remiantis Montessori ugdymo metodika 0-3 klasėse mokiniai ugdomi skaitmeninės kompetencijos pagrindų: kritinio mąstymo, integruotai ugdomas mokinių informatinis mąstymas, mokoma kūrybiško ir atsakingo šiuolaikinių technologijų naudojimo, saugaus ir atsakingo elgesio skaitmeninėje aplinkoje. Skaitmeninio turinio kūrimas ir specifiniai reikalingi įgūdžiai ugdomi 4 klasėje. (Daugiau žr. Priedas nr. 5. ES mokymosi visą gyvenimą kompetencijų ugdymo atitiktis Montessori pradinėje klasėje)

47. Pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma – Montessori darbo ciklas – 3 valandų nepertraukiamas darbo ciklas, popietiniame laike dalyko pamoka organizuojama 1 klasėje ne ilgesnė kaip 35 min, kitose klasėse – 45 min.

48. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų: muziejuose, bibliotekose, universitetuose, parkuose, miške, regioniniuose parke ir pan., sudarant sąlygas mokiniams giliau suprasti supantį pasaulį, autentiškomis sąlygomis išbandyti realius sprendimus, remiantis vienu iš Montessori pradinio ugdymo programos principų – *going out* patirtis.

49. Remiantis AMI Pradinio ugdymo standartais ugdymas vyksta mišraus amžiaus klasėje, priešmokyklinės, 1, 2, 3, 4 klasės mokiniai mokosi kartu vienoje ugdymo aplinkoje. Mokytojai pristatymus organizuoja skirstydami vaikus į mažas grupes pagal amžių, gebėjimus. Klasėje dirba 2 ir daugiau (pagal poreikį) pradinio ugdymo Montessori mokytojų, kurie yra visos mišraus amžiaus klasės klasės vadovai.

50. Mokyklos veiklos prioritetai nukreipti į Tarptautinių Montessori pradinio ugdymo standartų atitikimą, mokinių pasiekimų gerinimą ir jų saviraiškos poreikių tenkinimą.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIKANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIAI UGDYMO ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

51. Mokykla priėmė sprendimus, kaip užtikrinti specialiųjų poreikių mokinių įtrauktį į švietimą ir teikti būtiną švietimo pagalbą. Švietimo pagalba teikiama vadovaujantis mokyklos švietimo pagalbos teikimo tvarkos aprašu ir atsižvelgiant turimų švietimo pagalbos specialistų skaičių.
52. Ugdymo procese vadovujamasi Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-928 „Dėl Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
53. Mokykla organizuodama bei įgyvendindama ugdymo procesą, kuriame dalyvauja mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, vadovujasi Tarptautinėmis Montessori ir Bendrosiomis ugdymo programomis bei atsižvelgia į:
 - 53.1. mokyklos vaiko gerovės komisijos, PPT rekomendacijas;
 - 53.2. formaliojo švietimo programos įgyvendinimo ypatumus;
 - 53.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą.
54. Mokykla kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, rengia individualų ugdymo planą:
 - 54.1. kurio sudėtinė dalis yra pagalbos planas, apimantis pagalbą ugdymo procese ir švietimo pagalbą;
 - 54.2. kuriam rengti bei įgyvendinimui koordinuoti paskiria koordinuojantį asmenį, kuris kartu su mokytojais ir švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, vaiku, su jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato ugdymo ir pagalbos tikslus;
 - 54.3. kuriam įgyvendinti sudaromi individualūs tvarkaraščiai, derantys su klasės, kurioje mokinsys mokosi, tvarkaraščiu ir užtikrinantys, kad mokinsys gaus ugdymą ir švietimo pagalbą tokia apimtimi, kokią nustato Bendrieji ugdymo planai ir rekomenduoja mokiniui pedagoginė psichologinė ar švietimo pagalbos tarnyba;
 - 54.4. individualiam ugdymo plane suplanuoja jo įgyvendinimo, stebėsenos ir aptarimo formas bei etapus.
55. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

56. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis.
57. Vertinant mokinio pasiekimus ir pažangą, vadovujamasi mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu.
58. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualaus ugdymo plane numatytus individualios pažangos keliamus tikslus, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas mokymo(si)

turinys, ko sieks ir mokysis mokinys palyginus su Bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais, kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi, kaip bus fiksuojami mokinio mokymosi pasiekimai ugdymo laikotarpiu ir laikotarpio pabaigoje.

TREČIASIS SKIRSNIS

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMAS

59. Švietimo pagalba, ją teikiantys specialistai, tikslai ir intensyvumas mokiniui numatomi mokinio individualaus ugdymo plane.
60. Švietimo pagalbą teikiantys specialistai, bendradarbiaudami su mokytojais, padeda įveikti mokiniui kylančius mokymosi sunkumus, padeda šalinti jų priežastis, stebi ugdymo procese mokinius, teikia konsultacinę pagalbą mokytojui ir mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems, teikiantiems paslaugas ir pagalbą, padeda mokiniui ugdytis, sudaryti sąlygas mokytis ir užtikrinti jo gerovę.
61. Švietimo pagalba mokiniui teikiama laikinai ar nuolat ugdymo proceso metu konsultuojant mokinį, atsižvelgiant į individualiame ugdymo plane keliamus ugdymo(si) tikslus, pagalbą teikiančių specialistų funkcijas ir mokinio reikmes.
62. Siekiant įtraukties į ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai.
63. Tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualios pratybos gali vykti lietuvių kalbos pamokose ar po pamokų įvairiomis formomis. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti.
64. Švietimo pagalbos teikimo formos (specialiosios pamokos, pratybos, konsultacijos, pagalba ugdymosi veiklose, savirūpos procese) parenkamos mokiniui individualiai.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65. UAB Montessori akademija pradinės mokyklos 2026 - 2027 mokslo metų ugdymo plano prieduose pateikiama:
 - 65.1. Mokyklos edukacinių renginių kalendorius 2026-2027 mokslo metams (1 priedas);
 - 65.2. Konsultacijos mokymosi pagalbai teikti (2 priedas);
 - 65.3. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimas (3 priedas);
 - 65.4. Pradinio ugdymo organizavimo karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (4 priedas);
 - 65.5. ES mokymosi visą gyvenimą kompetencijų ugdymo atitiktis Montessori pradinėje klasėje (5 priedas).
66. Mokyklos ugdymo planas skelbiamas Mokyklos interneto svetainėje adresu: <https://www.montessoriakademija.lt>
67. Mokyklos ugdymo planas įsigalioja nuo 2026 m. rugsėjo 1 d.

Mokyklos edukacinių renginių kalendorius 2026-2027 mokslo metams

Mėnuo	Renginio pavadinimas
RUGSĖJIS	Mokslo ir žinių dienos šventė
	Patyriminis žygis miške
	Susirinkimai su klasės tėvais
	Ekskursija susijusi su Pirmąją Didžiąja Istorija
	Vaiko gerovės komisijos posėdis
	Tylioji kelionė – renginys tėvams
	Metodinės grupės susirinkimas
SPALIS	Senelių dienos minėjimas
	Augintinių diena ir paroda
	Mokytojų dienos minėjimas
	GSA susirinkimas
	Vaiko gerovės komisijos posėdis
	Metodinės grupės susirinkimas
LAPKRITIS	Vidiniai mokytojų tobulinimo kursai: Paruošta aplinka
	Individualūs pokalbiai su tėvais ir klasių mokytojais
	Montessori metodo pristatymo renginys tėvams: Visuomeninis ugdymas
	GSA susirinkimas
	Šv. Martyno – Žibintų dienos minėjimas
	Vaiko gerovės komisijos posėdis
	Metodinės grupės susirinkimas
	Patyriminis žygis gamtoje
GRUODIS	Advento skaitinių renginių ciklas su tėvais
	Atvirų durų diena pradinėje mokykloje
	GSA susirinkimas
	Kalėdinė edukacija – ekskursija su mokiniais
	Vaiko gerovės komisijos posėdis
	Metodinės grupės susirinkimas
	Kalėdinės – Adventinės šventės su tėvų bendruomene
SAUSIS	Tėvų Metodo stebėjimai klasėje
	Sausio 13 minėjimo renginys
	GSA susirinkimas
	Montessori metodo pristatymo renginys tėvams: Matematinis ugdymas
	Vaiko gerovės komisijos posėdis
	Metodinės grupės susirinkimas
VASARIS	Šv. Agotos dienos minėjimas įstaigoje
	Vasario 16 minėjimo renginys su bendruomene
	Montessori metodo pristatymo renginys tėvams: Gamtamokslis ugdymas
	GSA susirinkimas
	Vaiko gerovės komisijos posėdis
	Metodinės grupės susirinkimas
KOVAS	Kaziuko mugės renginys su mokiniais

	Kovo 11 minėjimo renginys su bendruomene
	GSA susirinkimas
	Montessori metodo pristatymo renginys tėvams: Kalbinis ugdymas
	Ugdymo gamtoje gairių pristatymas mokytojų bendruomenei
	Vaiko gerovės komisijos posėdis
	Metodinės grupės susirinkimas
BALANDIS	GSA susirinkimas
	Pradinių klasių mokinių poezijos rytmetis
	Velykinė edukacija – mokymosi už mokyklos ribų diena
	Pavasarinis žygis gamtoje
	Montessori metodo pristatymo renginys tėvams: Geometrijos ugdymo svarba
	Vaiko gerovės komisijos posėdis
GEGUŽĖ	Metodinės grupės susirinkimas
	Individualūs pokalbiai su šeima
	Montessori metodo pristatymo renginys tėvams: Skaitmeninė kompetencija
	Vaiko gerovės komisijos posėdis
	Metodinės grupės susirinkimas
	GSA susirinkimas
BIRŽELIS	Šeimos diena - Vaikų teisių gynimo dienos minėjimas mokykloje
	Darbo stebėjimo vizitas (Erasmus+ mobility)
	Mokinių stovykla gamtoje
	Būsimų priešmokyklinukų diena mokykla
	Pradinių klasių išleistuvės
	GSA susirinkimas
	Vaiko gerovės komisijos posėdis
	Metodinės grupės susirinkimas

Konsultacijos mokymosi pagalbai teikti

1. Esant poreikiui, jei mokinys susiduria su mokymosi sunkumais arba mokytojai nefiksuoja mokinio pažangos ugdymo procese, yra teikiama mokymosi pagalba ir yra organizuojamos papildomos konsultacijos.
2. Konsultacijos organizuojamos ne pamokų metu: antradieniais ir ketvirtadieniais 8:10 – 8:55 val.
3. Prieš pradėdamas teikti konsultacijas, mokytojas susipažįsta su mokinio(ių) pasiekimų patikrinimų rezultatų atskaita, aptaria mokymosi spragas su mokiniu(iais), parengia kiekvieno mokinio individualių mokymosi pasiekimų gerinimo planą, kuriame numato konsultacijų temas, įvardija mokiniui būtinas atlikti užduotis, jų vertinimą.
4. Kiekvienam mokiniui sudaroma galimybė gauti ne mažiau kaip 20 konsultacijų per mokslo metus.
5. Konsultacijos teikiamos ne didesnėse kaip 5 mokinių grupėse. Jei mokinys nedalyvauja paskirtose konsultacijose, apie tai mokykla informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus).

Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo tvarka

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašas (toliau – Aprašas) numato ugdymo kitose aplinkose aplinkoje formas, trukmę ir reikalavimus mokinių saugumui bei turiningam ugdymo laiko panaudojimui užtikrinti.
2. Siekiant Pradinio ugdymo bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, (toliau – Bendrosios programos) nustatytų tikslų, mokinių mokymosi procesas turi būti organizuojamas ne tik mokyklos patalpose, bet ir kitose aplinkose. Ugdymas gali būti organizuojamas muziejuje, galerijoje, teatre, parke, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos mokslų ir kūrybiškumo (angl. STEAM - *Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics*) atviros prieigos centre ar kitose mokymuisi tinkamose aplinkose.
3. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje organizuojamas, kai dalyko ar kelių dalykų bendrojoje programoje numatytiems tikslams pasiekti būtina užtikrinti sąlygas, kurios padėtų mokiniams geriau įsisavinti mokymosi turinį, įgyti praktinės patirties ir išbandyti įvairius mokymosi kontekstus. Siekiant užtikrinti ugdymo kitose aplinkose veiksmingumą, mokiniams organizuojamos aktyvios ugdomosios ir pažintinės veiklos ir vertinama mokymosi pažanga.

II SKYRIUS UGDymo NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

4. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo formos:
 - 4.1. ne mokykloje organizuojama tiesiogiai su dalyko bendrosios programos įgyvendinimu susijusi ugdomoji veikla. Tokios veiklos gali būti vykdomos muziejuose, STEAM atviros prieigos centruose, parkuose, sporto aikštynuose, baseinuose ar kitose erdvėse;
 - 4.2. papildoma pažintinė veikla ar išvyka, padedanti siekti bendrojoje programoje numatytų tikslų, organizuojama šiais būdais:
 - 4.2.1. ekskursija – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;
 - 4.2.2. turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;
 - 4.2.3. sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;
 - 4.2.4. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;
 - 4.2.5. žygis – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;
 - 4.2.6. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;
 - 4.2.7. kitos mokyklos vykdomos pažintinės veiklos formos.
5. Ugdomosios ir pažintinės veiklos, organizuojamos ne mokyklos aplinkoje, trukmė gali būti:
 - 5.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);
 - 5.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

- 5.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).
6. Ugdomosios ir pažintinės veiklos ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamos:
- 6.1. artimoje aplinkoje, netoli mokyklos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ar parkuose ir kituose objektuose;
 - 6.2. kitame mieste ar kitoje savivaldybėje (šalies viduje);
 - 6.3. kitoje šalyje.

III SKYRIUS

UGDymo NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

7. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje poreikį numato mokytojai, atsižvelgdami į dalyko bendrojoje programoje numatytus tikslus. Poreikis organizuoti ugdymą kitoje aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su mokyklos vadovu. Planuojant organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į šiuos veiksnius:
- 7.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti dalyko bendrojoje programoje numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;
 - 7.2. mokinių saugumo. Numatyti priemones mokinių saugumui esant ne mokyklos aplinkoje užtikrinti;
 - 7.3. įtraukumo. Siūlant veiklas atsižvelgti į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;
 - 7.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalausti ši veikla ir ar mokykla gali juos skirti;
 - 7.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.
8. Siekiant, kad ugdymas ne mokyklos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį, būtina:
- 8.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;
 - 8.2. įtraukti mokinius į pasiruošimo procesą ir padėti mokiniams suprasti kontekstą;
 - 8.3. jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laiką iš dalies panaudoti mokymuisi;
 - 8.4. ugdymo procese organizuoti aktyvias mokymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;
 - 8.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi priemones;
 - 8.6. ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.

IV SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

9. Organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkose ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami atsakingi ir lydintys asmenys. Lydintys asmenys – suaugę asmenys, kurių funkcijas apibrėžia mokyklos vadovas. Lydintys asmenys gali būti mokyklos pedagoginiai darbuotojai, papildomi lydintys asmenys – savanoriai - mokinių tėvai ar praktiką atliekantys studentai, kurių funkcijas apibrėžia mokyklos vadovas. Jeigu dalyvauja:
- 9.1. mažiau nei 24 mokiniai, besimokantys pagal pradinio ugdymo programą, skiriamas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo;
10. Planuojant ilgesnės nei vienos dienos ugdomasias ir pažintines veiklas šalies viduje ir užsienyje mokiniams iki 16 metų skiriamas vienas atsakingas asmuo ir du lydintys asmenys. Jei vyksta

daugiau mokinių, nei nurodyta Aprašo 9.1 papunktyje, proporcingai didinamas šiame papunktyje nurodytas lydinčių asmenų skaičius;

11. Planuojant trumpalaikes ugdomąsias veiklas artimojoje aplinkoje, mokiniams iki 16 metų mokyklos vadovas, įvertinęs aplinkybes, gali skirti tik atsakingą asmenį be lydinčio asmens, jei dalyvaujančių mokinių skaičius neviršija 24 pradiniam ugdyme.

12. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje, nustatoma, kad:

- 12.1. mokyklos vadovas:

- 12.1.1. skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimą;

- 12.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai veiklai;

- 12.1.3. skiria ir tvirtina lydinčiuosius asmenis;

- 12.2. atsakingas asmuo:

- 12.2.1. parengia ugdomųjų ar pažintinių veiklų programą / planą ir numato parengiamuosius darbus;

- 12.2.2. numato galimas rizikas ir pasirėngimą joms valdyti; jei planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį;

- 12.2.3. priima vadybinius sprendimus, reikalingus ugdymui ne mokyklos aplinkoje įgyvendinti;

- 12.2.4. pristato suplanuotų veiklų planą mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams);

- 12.2.5. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;

- 12.2.6. užtikrina numatytų veiklų įgyvendinimą ir sąlygas numatytiems ugdymo tikslams pasiekti;

- 12.2.7. užtikrina, kad vykdant suplanuotas veiklas būtų laikomasi mokykloje nustatytų procedūrų;

- 12.2.8. jei planuojama vykti į užsienio šalį, pateikia detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl nakvynės vietos, nurodo telefono numerį, kuriuo gali susiekti, bei kitą, jo nuožiūra, svarbią informaciją;

- 12.2.9. kai planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su būtina mokinių saugumui užtikrinti informacija;

- 12.2.10. jei reikalinga, organizuoja vizos gavimo procedūras.

- 12.3. nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:

- 12.3.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą atsakingam asmeniui.

- 12.3.2. su veiklų įgyvendinimu susijusių išlaidų apmokėjimą;

- 12.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimą lydintiems asmenims;

- 12.4. mokiniai atsakingi:

- 12.4.1. už dalyvavimą organizuojamoje veikloje. Atsisakyti dalyvauti gali tik dėl pagrįstų priežasčių;

- 12.4.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

Pradinio ugdymo organizavimo karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu

1. Šis priedas reglamentuoja mokinių, besimokančiųjų pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, ugdymo organizavimą karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu.
2. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (vyksta remonto darbai ir kt.), ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.
3. Ekstremali temperatūra mokyklos ir (ar) gyvenamojoje teritorijoje:
 - 3.1. minus 20 °C ar žemesnė – 0–4 klasių mokiniams;
 - 3.2. 30 °C ar aukštesnė – 0–4 klasių mokiniams.
4. Mokyklos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti ugdymo organizavimo sprendimus:
 - 4.1. mažinančius / šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;
 - 4.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių mokyklos aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei grupinio mokymosi forma nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt., ugdymo procesas mokyklos vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Jeigu ugdymo procesas turi būti stabdomas ilgesnį laiką, mokyklos vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo derina su mokyklos steigėjais- UAB Montessori akademija akcininkais. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Neįgyvendintas mokymosi turinys kompensuojamas intensyvinant mokymąsi arba skiriant papildomas ugdymo dienas;
 - 4.3. ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, kai nėra galimybės tęsti ugdymo proceso ar jo dalies grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu. Mokyklos vadovas sprendimą ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu prima Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.
5. Valstybės, savivaldybės lygiu ar mokyklos vadovo sprendimu ugdymo procesą ar jo dalį organizuodama nuotoliniu mokymo būdu, mokykla:

5.1. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakyму Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“;

5.2. įvertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese nuotoliniu mokymo būdu. Išsiaiškinus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos mokytis mokykloje, jeigu mokykloje nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų mokinio gyvybei ir sveikatai. Nesant galimybių ugdymo proceso organizuoti mokykloje, ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas;

5.3. susitaria dėl mokinių emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

5.4. įgyvendindama ugdymo programas, ne mažiau kaip 50 procentų ugdymo procesui numatyto laiko per savaitę skiria sinchroniniam ugdymui ir ne daugiau kaip 50 procentų – asinchroniniam ugdymui. Nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė – iki 90 min.;

5.5. pertvarko pamokų tvarkaraštį, pritaikydama jį ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu: konkrečios klasės tvarkaraštyje numato sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamas pamokas;

5.6. pritaiko pamokos struktūrą sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui, atsižvelgdama į mokinių amžių, dalyko programas ir ugdymo programos ypatumus;

5.7. susitaria dėl mokymosi pagalbos mokiniui teikimo būdų ir savalaikiškumo, dėl užduočių, skiriamų atlikti namuose toje pačioje klasėje, apimties, pobūdžio, dėl mokymosi krūvių stebėsenos ir jų koregavimo, grįžamosios informacijos teikimo, dėl mokinio darbotvarkės nustatymo, atsižvelgdama į mokinių amžių;

5.8. numato mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo būdus;

5.9. paskiria asmenis, kurie teiks bendrąją informaciją apie ugdymo proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą, komunikuos kitais aktualiais švietimo bendruomenei klausimais tol, kol neišnyksta ypatingos aplinkybės ar aplinkybės, dėl kurių ugdymo procesas mokykloje negalėjo būti organizuojamas kasdieniu būdu. Informacija apie tai skelbiama el. laiškais;

5.10. numato planą, kaip, pasibaigus ypatingoms aplinkybėms, sklandžiai grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo;

5.11. numato, kaip prireikus dalį ugdymo proceso organizuoti nuotoliniu mokymo būdu ir dalį grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu.

ES mokymosi visą gyvenimą kompetencijų ugdymo atitiktis Montessori pradinėje klasėje

Montessori ugdymas natūraliai atitinka ES ugdymo sistemą, nes abu akcentuoja holistinį individo vystymąsi ir visą gyvenimą trunkančių mokymosi įgūdžių ugdymą. Montessori klasėse mokymasis neapsiriboja žinių įgijimu; tai bendras kelias, kuriuo eina vaikai, mokytojai ir bendraamžiai, sudarantys vienas kitą remiančią bendruomenę. Per savarankišką darbą, bendrus projektus ir praktines gyvenimo patirtis vaikai ugdo bendravimo įgūdžius, kritinį mąstymą, kūrybiškumą ir socialines kompetencijas aplinkoje, kurioje vertinamas smalsumas, pagarba ir atsakomybė. Parengta Montessori aplinka veikia kaip dinamiška erdvė, kurioje kiekvienas vaikas gali tyrinėti savo tempu, vadovaujamas stebėjimo ir mentorių, tuo pačiu prisidedamas prie klasės bendruomenės gyvenimo.

Šis bendruomenės požiūris atspindi ES pagrindinių kompetencijų sistemos tikslą: suteikti mokiniams ne tik žinių, bet ir gebėjimą jas prasmingai taikyti socialiniame, kultūriniame ir profesiniame kontekste. Montessori klasės skatina vaikus imtis iniciatyvos, bendrauti su kitais ir apmąstyti savo mokymąsi, ugdydamos pilietinį sąmoningumą, kultūrinį supratimą ir moralinę atsakomybę. Skaitmeninis raštingumas, aplinkosaugos sąmoningumas ir problemų sprendimo įgūdžiai natūraliai integruojami per bendradarbiavimu grindžiamą tyrinėjimą, projektus ir ryšius su realiu pasauliu. Ugdydama savarankiškumą, vaizduotę ir tikslo jausmą rūpestingoje bendruomenėje, Montessori pedagogika sukuria idealias sąlygas aštuonioms ES pagrindinėms kompetencijoms ugdyti nuo ankstyvosios vaikystės iki paauglystės.

Kitoje šių gairių dalyje mes giliau panagrinėsime kiekvieną iš aštuonių kompetencijų, tyrinėdami praktines strategijas ir Montessori metodus, kurie padeda pradinės mokyklos vaikams prasmingai ugdyti šiuos įgūdžius, požiūrį ir vertybes. Ši dalis sujungs teoriją ir praktiką, parodydama, kaip ES sistema ir Montessori filosofija kartu sudaro visą gyvenimą trunkančio mokymosi gaires.

ES KOMPETENCIJOS	KOSMINIS ŠVIETIMAS
mokymasis dalyvaujant aktyviose, autentiškose, bendradarbiavimo užduotyse	Praktinė patirtis su Montessori priemonėmis
tarpusavyje susijusių dalykų metodai, kai mokiniai patiria kontekstus, apimančius keletą dalykų sričių	Kosminis ugdymas (kontekstualus mokymosi patyrimas)
individualaus (savarankiško ir savarankiškai valdomo) ir bendradarbiavimo mokymosi galimybių derinys	darbas grupėse, su bendraamžiais ir individualiai
mokinio ir mokytojo vadovaujamų metodų derinys	Individuali vaiko darbas, pristatymai ir tolesni veiksmai
mokymosi patirtis mokykloje ir už jos ribų	Išvykos, dvejopa aplinka
atitinkamas skaitmeninių išteklių ir virtualių mokymosi platformų naudojimas	Įvairių priemonių, skirtingų mokymosi technikų naudojimas klasėje
visos mokyklos požiūris į gerovę mokinių socialinio ir emocinio vystymosi rėmimas	parengtos suaugusiųjų, įvairaus amžiaus klasių, kasdienės galimybės prasmingam socialiniam bendravimui

Raštingumo kompetencija

Kaip raštingumas matomas Montessori pradinės mokyklos klasėje?	
Būtinios žinios	
Platus žodynas	Vaikai susipažįsta su turtingu žodynu per priemonių nomenklatūrą, pasakas, kosminio švietimo temas ir praktinius tyrimų projektus arba didelius darbo projektus. Žodynas natūraliai auga skaitant, pasakojant istorijas ir diskutuojant.
Funkcinė gramatika	Spalvomis pažymėti gramatikos simboliai ir sakinių analizė padeda vaikams suprasti kiekvieno žodžio funkciją sakinyje

	, padėdami suprasti ir naudoti gramatiką raštu ir kalboje.
Kalbos funkcijos	Mokiniai praktikuojasi naudoti kalbą informuoti, įtikinti, išreikšti emocijas ir bendradarbiauti per klasės diskusijas, pristatymus, vaidmenų žaidimus ir išvykas.
Pagrindiniai žodinio bendravimo tipai	Vaikai dalyvauja grupinėse diskusijose, mokosi vieni iš kitų, veda seminarų stiliaus pokalbius, pasakoja istorijas, diskutuoja, skaito garsiai ir bendrauja realiame gyvenime per „Išėigų“ patirtis.
Įvairūs literatūriniai ir neliteratūriniai tekstai	Mokiniai skaito grožinę literatūrą (mitus, pasakas, poeziją ir kt.), ne grožinę literatūrą (istoriją, mokslą, kultūros studijas) ir mokslinius tekstus bibliotekoje, „Big Work“ metu arba naudodami įvairias korteles paruošiose klasėse.
Įvairūs kalbos stiliai ir registrai	Vaikai pritaiko savo kalbą pasakojimams, ataskaitų, eilėraščių, pjesių, įtikinamų tekstų ar instrukcijų rašymui. Jie mokosi formalaus ir neformalaus registravimo per vaidmenų žaidimus, pristatymus ir susirašinėjimo veiklas.
Kalba ir kultūra skiriasi skirtingose aplinkybėse	Tokios veiklos kaip hieroglifų ir kitų rašto formų tyrinėjimas padeda vaikams suprasti, kad kalba, komunikacija ir išraiška skiriasi skirtingose kultūrose ir kontekstuose.
Pagrindiniai įgūdžiai	
Bendrauti kaip klausytojas, kalbėtojas, skaitytojas ir rašytojas įvairiose situacijose	Mokiniai skaito individualiai ir grupėse, pristato didelius tyrimus, dalyvauja klasės diskusijose, rašo istorijas ir dalyvauja skaitymo bei bendruomenės renginiuose.
Stebėti ir pritaikyti savo bendravimą prie situacijos reikalavimų	Per malonumo ir mandagumo pamokas, diskusijas su bendraamžiais, išvykas ir grupinės užduoties vaikai mokosi pritaikyti toną, žodžių pasirinkimą ir stilių atsižvelgdami į auditoriją ir kontekstą.
Naudoti ir atskirti skirtingų tipų tekstus	Vaikai susipažįsta su grožine literatūra, dokumentine literatūra, mokslinių tyrimų tekstais, poezija ir ataskaitomis, pritaikydami skaitymo priemones prie tikslo ir suprasdami formato, stiliaus ir turinio skirtumus.

Ieškoti, rinkti ir apdoroti informaciją bei naudoti pagalbines priemones	Atlikdami didelius darbus ir mokslinius projektus, mokiniai renka informaciją iš knygų, informacinių šaltinių, skaitmeninių išteklių ir vadovų, mokosi išskirti reikiamą turinį ir sisteminti savo radinius.
Formuluoti ir išreikšti savo žodinius ir rašytinius argumentus įtikinamu būdu, tinkamu kontekstui	Mokiniai pristato tyrimus, rašo ataskaitas, kuria plakatus arba veda diskusijas, remdamiesi įrodymais ir struktūruotu mąstymu, dažnai vadovaujami mokytojų, bet vis labiau savarankiškai.
Požiūris (mokinių vertybės)	
Polinkis į kritišką ir konstruktyvų dialogą	Vaikai dalyvauja diskusijose, seminarų stiliaus pokalbiuose, bendraamžių atsiliepimuose ir grupinio problemų sprendimo veikloje, gerbdami įvairius požiūrius.
Estetinės savybės ir noras jų siekti	Rašymo pratimai, kaligrafija, iliustruoti tyrimų projektai ir knygų kūrimo veikla pabrėžia rašytinio darbo grožį ir kruopštumą.
Bendravimas su kitais	Raštingumo veikla dažnai yra bendradarbiavimo pobūdžio: skaitymo rateliai, mokymasis iš bendraamžių, tyrimų grupės ir bendruomenės renginiai.
Kalbos įtaka kitiems	Vaikai praktikuoja aiškų ir apgalvotą bendravimą, pastebėdami, kaip žodžiai veikia bendraamžius diskusijų, pasakojimų, garsinio skaitymo ar pristatymų metu.
Teigiamas ir socialiai atsakingas kalbos vartojimas	Per „Grace and Courtesy“ (Malonumas ir mandagumas), skaitymą bendruomenei ir bendrus projektus, mokiniai mokosi naudoti kalbą, kad palaikytų, skatintų ir užmegztų ryšį su kitais.

Daugiakalbystės kompetencija

Kaip daugiakalbystės kompetencija matoma Montessori pradinės mokyklos klasėje?	
Būtinios žinios (mokiniai žino apie)	
Tinkamas žodynas	Vaikai natūraliai plečia žodyną per temines studijas (pvz., geografija, zoologija, botanika) keliomis kalbomis – žymėdami žemėlapius, pavadindami gyvūnus ir naudodami mokslinę terminologiją tiek anglų, tiek antrąja kalba. Vaizdinės kortelės, klasifikuota nomenklatūra ir dvikalbės priemonės padeda plėsti žodyną kontekste.
Funkcinė gramatika	Naudojant tuos pačius Montessori gramatikos simbolius ir sakinių analizės priemones abiem kalbomis, vaikai gali lengviau suprasti universalius gramatinius modelius. Jie lygina sakinių struktūras, veiksmažodžių laikus ir kalbos dalis, suprasdami, kad nors žodžiai skiriasi, jų funkcijos išlieka tos pačios.
Pagrindiniai žodinio bendravimo tipai	Vaikai dalyvauja kasdienėse veiklose, pokalbiuose ir pristatymuose abiem kalbomis – nuo rytinių sveikinimų ir mandagumo pamokų iki diskusijų apie savo Didįjį darbą. Jie taip pat dalyvauja dialoguose išvykų metu, kur turi pritaikyti kalbos vartojimą prie realaus gyvenimo konteksto.
Įvairūs kalbos stiliai ir registrai	Vaidmenų žaidimų, dramos ir pasakojimų pagalba vaikai tyrinėja, kaip tonas ir išraiška keičiasi priklausomai nuo auditorijos ir situacijos. Pavyzdžiui, oficialaus laiško rašymas vietos muziejui skiriasi nuo neoficialaus laiško draugui rašymo.
Kaip kalba ir kultūra skiriasi skirtingose situacijose	Kultūriniai tyrimai, dainos, šventės ir tradiciniai pasakojimai atskleidžia, kaip kalbos išreiškia tapatybę ir vertybes. Vaikai mato, kad idiomos, gestai ir sveikinimai turi kultūrinę reikšmę, kuri skiriasi skirtingose bendruomenėse.
Kalbos vaidmuo jų pačių ir kitose kultūrose	Lygindami kalbas, vaikai sužino, kad kalba išsaugo istoriją, tradicijas ir pasaulėžiūrą. Tokie projektai kaip „Pasaulio kalbos“ žemėlapiai arba „Patarimai iš skirtingų

	kultūrų“ parodo, kaip žmonės įvairiais būdais išreiškia bendras žmogiškasias tiesas.
Visuomenės konvencijos	Daugiakalbiai mandagumo ir etiketo pamokos moko vaikus mandagaus bendravimo ir tinkamų išraiškų įvairiose situacijose (pvz., padėkos, atsiprašymo, prašymo).
Pagrindiniai įgūdžiai (mokiniai turėtų gebėti)	
Suprasti užsienio kalba sakomas žinutes	Klausymo užduotys, pvz., pasakojimai, dainos ir pokalbiai su gimtakalbiais, padeda vaikams ugdyti supratimą. Mokytojai naudoja turtingą žodinę kalbą, kurią papildo gestai, vaizdai ir priemonės.
Inicijuoti, palaikyti ir užbaigti pokalbius	Dirbdami poromis ar grupėmis, vaikai praktikuoja realius dialogus, pvz., prašydami pagalbos, reikšdami nuomonę ar vedami interviu tiksline kalba. Vaidmenų žaidimų scenarijai (pvz., kavinėje, kelionėje) imituoja autentiškus pokalbius.
Skaityti, suprasti ir kurti tekstus, įskaitant skaitmeninius tekstus, atitinkančius jų poreikius	Vaikai skaito dvikalbes knygas, paprastus straipsnius ir kultūrinius pasakojimus, o vėliau rašo apmąstymus ar trumpus rašinius. Skaitmeniniai įrankiai gali būti naudojami temoms kitoje kalboje tirti arba multimedijos pristatymams kurti.
Tinkamai naudokite priemones ir bendraukite kalbomis formaliai, neformaliai ir neoficialiai	Žodynai, žodžių kortelės, kalbų programėlės ir dvikalbiai ekranai skatina savarankišką kalbų tyrinėjimą. Neformalūs bendravimai, pavyzdžiui, pokalbiai su atvykusiais tėvais jų gimtąja kalba, padeda kalbai tapti gyva ir susijusi su santykiais.
Stebėti ir pritaikyti savo bendravimą prie situacijos reikalavimų	Vaikai mokosi keisti kalbas priklausomai nuo auditorijos ir pasirinkti tinkamus išsireiškimus formalioje ar neformalioje aplinkoje, pavyzdžiui, pristatydami klasės draugams ar kalbėdami su svečiais.
Vertinti, kaip kultūriniai skirtumai įtakoja kalbos vartojimą ir bendravimą	Lygindami papročius ir išraiškas (pvz., sveikinimus, humorą, gestus), vaikai įgyja jautrumą kultūriniais niuansams. Klasės diskusijos ir apmąstymai padeda jiems vertinti įvairovę ir išvengti stereotipų.
Požiūris (mokinių vertybės)	

Naujų kalbų mokymasis	Kalbų mokymasis pateikiamas kaip nuotykis – naujų pasaulių tyrinėjimas ir ryšių tarp žmonių atradimas. Smalsumas ir entuziazmas skatinami pasakojimais, dainomis ir praktinėmis priemonėmis.
Kultūrinė įvairovė	Klasėse yra knygų, meno kūrinių ir žemėlapių iš viso pasaulio. Šventės ir bendri kultūriniai renginiai skatina įvairovę ir vienybę.
Kalbų vaidmuo mokantis apie savo ir kitas kultūras	Skaitydami literatūrą, studijuodami istoriją ir tyrinėdami tradicijas įvairiomis kalbomis, vaikai supranta, kad kalba yra raktas į kitų ir savęs supratimą.
Tarptautinė komunikacija	Mainų projektai, susirašinėjimas su draugais ir bendravimas su įvairių kultūrų šeimomis suteikia autentišką tarpkultūrinės komunikacijos patirtį.
Pagarba kiekvieno asmens individualiam kalbos profiliui	Kiekvieno vaiko gimtoji kalba ir kilmė yra pripažįstama ir gerbiama – klasėje gali būti eksponuojami sveikinimai ir užrašai visomis atstovaujamomis kalbomis.
Pagarba mažumų grupių ir migrantų kilmės asmenų gimtajai kalbai	Mokytojai kviečia šeimas dalytis savo kalbomis ir tradicijomis. Vaikai mokosi dainų, frazių ar pasakų klasės draugų kalbomis, stiprindami įtrauktį ir priklausomybės jausmą.

Matematinė kompetencija ir kompetencijos mokslo, technologijų bei inžinerijos srityse (STEM)

Kaip matematikos kompetencija ir kompetencija gamtos mokslų, technologijų ir inžinerijos kompetencija pasireiškia Montessori pradinės mokyklos klasėje?	
Būtinės žinios (kurias mokiniai turi žinoti)	
Skaičiai, matai ir struktūros	Vaikai dirba su matematikos priemonėmis, pvz., karoliukų grandinėmis, trupmenų įdėklais ir geometriniais kūnai, kad išsirtų kiekių, modelių ir struktūrų santykius. Jie naudoja realius matavimus projektuose – matuoja atstumus žemėlapiuose, skaičiuoja modelių mastelį arba registruoja temperatūrą ir laiką eksperimentų metu.
Pagrindinės operacijos ir pagrindiniai matematikos pristatymai	Operacijos – sudėtis, atimtis, daugyba ir dalyba – mokomos naudojant konkrečius manipuliavimo metodus, pvz., auksines karolių priemonių, ženklų žaidimą, karoliukų rėmus ir kitas Montessori matematikos priemones. Šios veiklos pereina nuo konkrečių prie abstrakčių, užtikrinant gilų koncepcinį supratimą.
Matematiniai terminai ir sąvokos	Matematinė kalba įvedama natūraliai ir tiksliai. Vaikai naudoja teisingą terminologiją kontekste – kalba apie „kvadratus“, „tūkstančius“, „kartotinius“ ar „lygiakraščius trikampus“ – ir mokosi susieti simbolius su reikšme per pokalbius, pasakojimus ir tyrinėjimus.
Sąmoningumas apie klausimus, į kuriuos matematika gali pateikti atsakymus	Per realaus gyvenimo projektus, pavyzdžiui, kelionės biudžeto planavimą, augalų augimo stebėjimą ar žemėlapių kūrimą, vaikai atranda, kad matematika atsako į praktinius ir teorinius klausimus. Jie mato, kad matematika padeda spręsti problemas, paaiškinti dėsningumus ir padeda priimti sprendimus.
Pagrindiniai gamtos pasaulio principai	Geografijos, biologijos, chemijos ir fizikos pamokos prasideda „Didžiosiomis istorijomis“, kurios pristato visatos susidarymą, gyvybės atsiradimą ir sistemų tarpusavio priklausomybę. Eksperimentai su oru, vandeniu ir augalais leidžia vaikams atrasti fizikos dėsnius per stebėjimą.
Pagrindinės mokslinės sąvokos, teorijos, principai ir metodai	Mokslinis supratimas ugdomas per praktinius eksperimentus – medžiagų būsenų, fotosintezės, erozijos ir paprastos mechanikos. Vaikai naudoja mokslinį

	metodą: užduoda klausimus, kelia hipotezes, eksperimentuoja ir stebi rezultatus.
Mokslas kaip gamtos tyrimo procesas	Mokslas pateikiamas ne kaip faktų įsimenimas, o kaip gyvas procesas. Vaikai tiria gamtą per eksperimentus, pavyzdžiui, „ <i>Oro darbas</i> “ arba „ <i>Upe</i> “, registruoja duomenis, lygina rezultatus ir daro išvadas apie gamtos dėsnius. Jie veda dienoraščius, kuriuose dokumentuoja savo atradimus ir apmąstymus.
Technologijos, technologiniai produktai ir procesai	Vaikai tyrinėja paprastas mašinas, įrankius ir statybos procesus per inžinerijos užduotis – tiltų statybą, medžiagų bandymus ar modelių kūrimą. Jie tinkamai naudoja technologijas tyrimams, duomenų registravimui ir pristatymui, vadovaujantis saugos ir tikslo principais.
Mokslo, technologijų, inžinerijos ir žmogaus veiklos poveikis gamtai	Pristatymai apie ekologiją, ekosistemas, tvarumą ir žmogaus inovacijas padeda vaikams suprasti, kaip žmogaus veiksmas formuoja aplinką. Tokie projektai kaip energetikos tyrimai, perdirbimas ir vietos ekosistemų tyrinėjimas ugdo atsakomybę už gamtą ir visuomenę.
Pagrindiniai įgūdžiai (mokiniai turėtų gebėti)	
Taikykite pagrindinius matematikos principus ir procesus kasdieniame gyvenime namuose ir darbe, įskaitant finansinius įgūdžius	Mokiniai naudoja matematiką realiems tikslams – klasės ekskursijų planavimui, reikalingų daiktų pirkimui, grupės darbo sąžiningam paskirstymui ar klasės biudžeto tvarkymui. Finansinis raštingumas įdiegiamas natūraliai per šias patirtis.
Sekti ir vertinti argumentų grandines	Sprendžiant matematines užduotis, įrodant geometrijos teoremas ir atliekant mokslinius eksperimentus, vaikai mokosi sekti loginius žingsnius ir vertinti argumentus. Jie kolektyviai aptaria rezultatus, lygina hipotezes ir išvadas.
Mąstyti matematiškai	Montessori priemonės, pvz., karoliukų rėmeliai ir geometrijos komoda, skatina mąstyti apie kiekį, formą ir proporcijas. Vaikai žodžiu paaiškina savo mąstymo procesus, stiprindami analitinius įgūdžius.
Suprasti matematinį įrodymą	Nors formalūs įrodymai ateina vėliau, vaikai kuria pagrindą, atrandami nuoseklius santykius, pavyzdžiui, trikampio ploto formulę ar pastovų apskritimo apskritimo ir skersmens santykį, per tiesioginį tyrinėjimą ir kartojimą.

Bendrauti matematine kalba	Vaikai pristato savo išvadas naudodami teisingą terminologiją, rašytines lygtis, diagramas ir piešinius. Jie aptaria savo mąstymą su bendraamžiais ir vadovais, dažnai naudodami vaizdines priemones, pavyzdžiui, grafikus ar geometrines figūras.
Naudokite tinkamas pagalbines priemones, įskaitant statistinius duomenis ir grafikus	Vykdydami projektus, pvz., registruodami oro sąlygas ar augalų augimą, vaikai renka, sistemina ir pateikia duomenis lentelėse ir diagramose. Šis vizualus pateikimas stiprina analitinį mąstymą.
Naudokite ir tvarkykite technologines priemones ir įrenginius	Mokiniai mokosi naudoti paprastas priemones – kompasus, svarstyklės, didinamuosius stiklus ir mikroskopus – ir palaipsniui integruoja skaitmenines technologijas tyrimams ir pristatymams, visada tiksliai ir praktiškai.
Tyrinėkite gamtą atliekant kontroliuojamus eksperimentus	Eksperimentai, tokie kaip „ <i>Augalams reikalingi mineralai</i> “ arba „ <i>Oro darbas</i> “, moko vaikus rengti teisingus bandymus, kontroliuoti kintamuosius ir atidžiai registruoti duomenis. Jie mokosi sistemingai prognozuoti, stebėti ir daryti išvadas.
Naudoti ir tvarkyti mokslinius duomenis, siekiant tikslo arba pagrįsto sprendimo ar išvados	Mokiniai kuria nedidelio masto mokslinius projektus, pvz., tikrina medžiagų stiprumą tilto modelyje arba lygina dirvožemio tipus sodinimui, ir daro išvadas remdamiesi surinktais įrodymais.
Gebėti atpažinti esmines mokslinio tyrimo savybes	Per pakartotinius eksperimentus ir dienoraščių rašymą vaikai supranta, kad tyrimas apima klausimų uždavimą, bandymus, stebėjimus ir išvadų darymą. Jie pradeda suvokti mokslą kaip atradimų procesą, o ne kaip atsakymų rinkinį.
Požiūris (mokinių vertybės)	
Pagarba tiesai	Montessori kultūra pabrėžia stebėjimo tikslumą ir sąžiningumą. Vaikai mokosi, kad duomenys ir rezultatai turi atspindėti tai, ką jie iš tikrųjų matė, o ne tai, ką jie tikėjosi rasti.
Noras ieškoti priežasčių	Smalsumas skatina mokymąsi: vaikai nuolat klausia „kodėl“ ir „kaip“. Vadovai skatina tai, nukreipdami klausimus link atradimų ir savarankiško mąstymo.
Noras vertinti priežasčių pagrįstumą	Bendradarbiaudami su bendraamžiais, vaikai mokosi vertinti vieni kitų mąstymą – tikrinti skaičiavimus, lyginti rezultatus ir tobulinti idėjas per pagarbų diskusijas.

Kritinis vertinimas ir smalsumas	Montessori aplinka skatina smalsumą per pasirinkimo laisvę, praktines priemones ir ryšius su realiu pasauliu. Vaikai mokosi vertinti sudėtingumą ir grožį tiek matematikoje, tiek moksluose.
Susidomėjimas etiniais klausimais ir pagarba saugumui bei tvarumui, ypač atsižvelgiant į mokslo ir technologijų pažangą, susijusią su savimi, šeima, bendruomene ir pasauliniais klausimais	Kosminio švietimo pagalba vaikai suvokia gyvenimo tarpusavio priklausomybę ir žmogaus veiklos poveikį. Jie mokosi atsakingų inovacijų, išteklių tausojimo ir etiško naudojimo, susiedami mokslą su moraline ir ekologine sąmone.

Skaitmeninė kompetencija

Kaip skaitmeninė kompetencija pasireiškia Montessori pradinės mokyklos klasėje?	
Būtinės žinios	
Kaip skaitmeninės technologijos gali padėti komunikacijai, kūrybiškumui ir inovacijoms	Vaikai naudoja elektroninį paštą arba vaikams saugias bendradarbiavimo platformas, kad susisiektų su muziejais, planuotų išvykas arba bendrautų su užsienio partnerių mokyklų mokiniais. Jie gali kurti skaitmenines prezentacijas, vaizdo įrašus arba naujienlaiškius apie projektus, susijusius su mokslu, istorija ar aplinkos apsauga. Mokytojai moko juos naudoti skaitmenines priemones idėjoms išreikšti, o ne tik turiniui vartoti. Jie naudoja skaitmenines priemones tyrimams.
Galimybės apribojimus, poveikį ir riziką, susijusią su skaitmeninės technologijos	Mokiniai aptaria technologijų naudą tyrimams ir bendradarbiavimui, internetinės informacijos ribotumą (šališkumą, klaidinga informacija) ir galimas neigiamas pernelyg dažno naudojimo poveikis. Vaidmenų žaidimai ir pasakojimų pratimai iliustruoja kibernetinį priekabiavimą, privatumo problemas ir asmeninės informacijos dalijimosi pasekmes. duomenys.
Bendrieji principai mechanizmus ir logiką programavimo skaitmeninių technologijų	Studentai užsiima paprastų algoritmų kodavimu, kurie stiprina logiką, o tai reiškia pagrindinių principų, programavimo.
Pagrindinis naudojimas ir funkcijos įrenginių, programinės įrangos ir tinklų	Studentai supažindinami su planšetėmis, kompiuteriais, fotoaparatais ir bendradarbiavimo programėlių. Jie praktikuoja pagrindines funkcijas: rašymą, informacijos paiešką, dokumentų išsaugojimą ir skaitmeninių žemėlapių „išvykų“ veiklai. Mokytojai parodo, kaip internetas veikia kaip pasaulinis tinklas, jungiantis žmones ir informaciją.
Skaitmeninėmis priemonėmis teikiamos informacijos ir duomenų tikslumas, patikimumas ir poveikis	Vaikai lygina kelis šaltinius tam tikra tema, atkreipdami dėmesį į autorių, paskelbimo datą, formatą ir tikslą. Jie analizuoja turinį, ieškodami šališkumo ar tikslumo, naudodamiesi klasės diskusijomis ir pratimais, pvz., lygindami vadovėlius, interneto svetaines ir vaizdo įrašus. Įvairios klasės užsiėmimai padeda ugdyti ankstyvuosius įgūdžius, susijusius su informacijos tikrinimu ir kryžminiu lyginimu, kritiniu mąstymu.

Teisiniai ir etiniai principai, susiję su skaitmeninių technologijų naudojimu	Mokiniai mokosi apie autorių teises, intelektinę nuosavybę ir leidimo prašymo svarbą prieš dalijantis kitų darbu per įvairias „Grace and Courtesy“ veiklas. Mokytojai skatina diskusijas apie etišką elgesį skaitmeninėje erdvėje, pagarbų bendravimą internete ir skaitmeninius pėdsakus.
	Mokiniai mokosi atsakingai dalytis informacija ir taisyti klaidas.
Pagrindiniai įgūdžiai	
Prieiga prie skaitmeninio turinio, jo naudojimas, filtravimas, apdorojimas ir vertinimas	Vaikai naudoja paieškos sistemas, mokyklos patvirtintas duomenų bazes arba atrinktas interneto svetaines, kad surinktų informaciją. Jie išskiria reikiamą informaciją, lygina kelis šaltinius ir apmąsto jos tikslumą, patikimumą ir paskirtį.
Sukurti, programuoti ir dalytis skaitmeniniu turiniu	Mokiniai kuria pristatymus, skaitmenines istorijas, mokyklos naujienlaiškius, vaizdo įrašus ar paprastas programas klasės projektams. Jie mokosi nurodyti šaltinius, perfrazuoti ir gerbti intelektinę nuosavybę.
Valdyti ir saugoti informaciją, turinį, duomenis ir skaitmenines tapatybes	Vaikai aptaria privatumą ir viešą dalijimąsi informacija, mokosi saugiai naudoti slaptažodžius ir apmąsto, kokią informaciją tinkama dalytis. Pamokos apie dienoraščius ir darbą internete padeda jiems suprasti ribas ir skaitmeninę tapatybę.
Naudoti skaitmenines priemones sudėtingos informacijos kūrimui, pateikimui ir supratimui	Mokiniai naudoja programėles (pavyzdžiui, „Canva“) arba skaidrių pristatymus, kad apibendrintų tyrimus, kurtų diagramas arba bendradarbiaudami projektuose dalytųsi rezultatais. Jie gali derinti vaizdus, tekstą ir multimediją, kad pristatymas būtų aiškus.
Atpažinti ir veiksmingai naudoti programinę įrangą ir įrenginius, dirbtinį intelektą ir robotus	Priklausomai nuo situacijos, vaikai tyrinėja kodavimo robotus, skaitmeninius mikroskopus ir interaktyvias simuliacijas. Jie eksperimentuoja su AI įrankiais mokslinių tyrimų ar kūrybinių tikslų labui, visada skatinami kritiškai vertinti rezultatus.
Naudoja skaitmenines technologijas, kad palaikytų savo kūrybiškumą ir bendradarbiautų su kitais siekdami asmeninių, socialinių ar komercinių tikslų.	Vaikai dirba poromis arba grupėmis prie skaitmeninių projektų, pavyzdžiui, mokyklos naujienlaiškių, aplinkosaugos kampanijų ar pristatymų bendruomenės ratui. Skaitmeniniai įrankiai gali būti naudojami bendradarbiaujant su tarptautinėmis Montessori mokyklomis internete.
Požiūris (mokinių vertybės)	

Refleksyvaus ir kritinio mąstymo taikymas	Mokiniai diskutuoja apie informacijos patikimumą, savo skaitmeninių veiksmų pasekmes ir galimus alternatyvius sprendimus. Jie apmąsto klaidas ir vertina savo skaitmeninius kūrinius.
Būti smalsiems, atviriems ir žvelgti į ateitį	Vaikai tyrinėja naujas programas, priemones ir tyrimo metodus. Jie užduoda klausimus, lygina šaltinius ir eksperimentuoja su technologijomis realių projektų kontekste.
Etikos, saugumo ir atsakomybės principo taikymas	Pagarba privatumui, saugus dalijimasis, atsakingas bendravimas internete ir supratimas apie pasekmes yra pagrindiniai principai, kuriais remiantis naudojamosi visais skaitmeniniais

skaitmeninio turinio ir įrankių naudojimą	veikla. Mokytojai aptaria internetinį patyčių, duomenų saugumo ir pagarbaus bendravimo klausimus.
Dalyvavimas bendruomenėse ir tinkluose kultūriniais, socialiniais ir (arba) profesiniais tikslais	Mokiniai bendradarbiauja su bendraamžiais iš kitų mokyklų ar internetinių bendruomenių, dalyvauja bendruose projektuose arba bendrauja su ekspertais. Skaitmeninės sąveikos išplečia jų priklausymo ir socialinės atsakomybės jausmą už klasės ribų.

Asmeninė, socialinė ir mokymosi mokytis kompetencija

Kaip asmeninė, socialinė ir mokymosi mokytis kompetencija matoma Montessori pradinės mokyklos klasėje?	
Būtinios žinios	
Sveikos proto, kūno ir gyvenimo būdo	Vaikai mokosi apie savo kūną per pasakas, pavyzdžiui, „ <i>Didžiosios upės istorija</i> “, tyrinėdami mitybą, fizinį aktyvumą ir įpročius, kurie padeda palaikyti gerą savijautą. Kasdienės rutinos ir savipriežiūros užduotys padeda jiems ugdyti sąmoningumą apie savo fizinę, emocinę ir psichinę sveikatą.
Elgesio kodeksai ir bendravimo taisyklės socialiniam dalyvavimui	Per „Garbės ir mandagumo“ pamokas, grupinės užduoties, bendradarbiavimą su bendraamžiais ir mokytojų bei vaikų susitikimus vaikai mokosi pagarbaus bendravimo, eilės laikymosi ir konstruktyvaus bendravimo.
Įtrauktis ir lygybė	Įvairaus amžiaus vaikų klasės ir heterogeninės grupės skatina supratimą, kad kiekvienas vaikas turi unikalių stiprybių ir pareigų. Visi vaikai skatinami dalyvauti ir prisidėti pagal savo gebėjimus.
Mokymosi procesas ir mokymosi strategijos	Vaikai veda dienoraščius, portfelius ir projektų įrašus, kuriuose apmąsto savo mokymąsi, strategijas ir pažangą, ugdydami metakogniciją ir savarankišką mokymąsi.
Jų pačių kompetencijų ugdymo poreikiai ir įvairūs kompetencijų ugdymo būdai	Laisvė rinktis darbą, priemones ir grupes leidžia vaikams atpažinti savo interesus, stipriąsias puses ir tobulėjimo sritis. Mokytojai padeda vaikams pasirinkti darbą, kuris ugdo įgūdžius ir požiūrį.
Kaip ieškoti išsilavinimo, mokymo ir karjeros galimybių ir gairių arba teikiama parama	Mokytojai demonstruoja tyrimų ir tyrinėjimo strategijas per išvykas, kultūros studijas ir didelius projektus, parodydami, kaip rasti išteklius, rinkti informaciją ir ieškoti mentorių.
Laiko ir informacijos valdymas	Nepertraukiamos darbo sesijos ir savarankiškai organizuojami projektai moko vaikus planuoti, reguliuoti tempą ir nustatyti savo darbo prioritetus. Dienoraščiai ir portfolio padeda stebėti pažangą.

Motyvacija, pasitikėjimas savimi ir savidisciplina	Vaikai patiria natūralias savo pasirinkimų pasekmes, reguliariai gauna palaikantį grįžtamąjį ryšį per konferencijas ir mokosi išvermingai įveikti iššūkius, ugdydami vidinę motyvaciją ir savikontrolę.
Pagrindiniai įgūdžiai	
Atpažinti savo gebėjimus, sutelkti dėmesį ir nustatyti tikslus	Vaikai nustato asmeninius tikslus projektams, dienoraščių apmąstymams ir dideliems darbams, vertina savo pažangą ir koreguoja strategijas.
Motyvuoti save	Laisvė pasirinkti interesus atitinkantį darbą skatina vidinę motyvaciją; sėkmingas užduočių atlikimas ugdo vidinį norą.
Spręsti sudėtingas užduotis	Daugiapakopiai projektai, žmogaus istorijos tyrimai ir integruotos kosminės edukacijos veiklos skatina vaikus analizuoti, apibendrinti ir spręsti problemas.
Kritiškai mąstyti ir priimti sprendimus	Dienoraščiai, portfolio ir mokytojų bei vaikų susitikimai suteikia galimybę savirefleksijai ir sąmoningam sprendimų priėmimui apie mokymąsi.
Mokytis ir dirbti savarankiškai bei bendradarbiaujant	Individualūs projektai, bendraamžių mentorstė ir darbas mažose grupėse skatina savarankiškumą, tuo pačiu mokydami bendradarbiauti ir dirbti komandoje.
Organizuoti ir atkakliai siekti savo mokymosi tikslų, vertinti ir dalytis juo	Portfeliai, didelių darbų pristatymai ir projektų planavimas padeda vaikams ugdyti atkaklumą, organizuotumą ir refleksijos įgūdžius.
Savęs vertinimas	Reguliari refleksija dienoraščiuose ir susitikimuose su mokytojais leidžia vaikams sąžiningai vertinti savo pažangą.
Ugdyti atsparumą ir pasitikėjimą savimi, kad būtų siekiama ir sėkmingai mokytis visą gyvenimą	Darbas su klaidomis, problemų sprendimo užduotys ir ilgalaikiai projektai moko vaikus, kad klaidos yra mokymosi dalis ir kad atkaklumas veda prie meistriškumo.
Tinkamu metu ieškoti pagalbos ir veiksmingai valdyti jų mokymąsi, karjerą ir socialinį gyvenimą	Vaikai mokomi prašyti pagalbos, kai jos reikia, konsultuotis su bendraamžiais ir kreiptis patarimo į mokytojus, neprarandant atsakomybės už savo mokymąsi.

Sąveika	
Susidoroti su neapibrėžtumu ir stresu	Darbo laikotarpis, ilgesni susikaupimo laikotarpiai ir bendradarbiavimas sprendžiant problemas padeda vaikams susidoroti su neapibrėžtumu, dviprasmiškumu ir sudėtingomis užduotimis.
Konstruktiviai bendrauti ir bendradarbiauti komandose	Klasės projektai, pristatymai ir bendradarbiavimas atliekant tyrimus ugdo komandinio darbo, diskusijų įgūdžius ir konstruktyvų dialogą.
Veiksmingai derėtis, išreikšti ir suprasti įvairius požiūrius	Įvairaus amžiaus grupės ir bendradarbiavimo projektai sudaro natūralias sąlygas derėtis dėl vaidmenų, gerbti kitų idėjas ir rasti kompromisą.
Empatija kitiems, tolerancija ir pasitikėjimas pasitikėjimą	Kasdienis bendravimas bendruomenėje, bendradarbiavimas ir susipažinimas su įvairiomis kultūromis per kosminį ugdymą skatina empatiją, supratimą ir socialinį sąmoningumą.
Požiūris (mokinių vertybės)	
Rūpintis savo asmenine, socialine ir fizine gerove	Kasdienė rutina, savarankiškos priežiūros užduotys, refleksijos pratimai ir projektinis darbas stiprina atsakomybę už savo gerovę.
Bendras mokymasis ir darbas	Įvairaus amžiaus grupių projektai, bendradarbiavimas mokslinių tyrimų srityje ir bendraamžių mentorystė skatina bendradarbiavimą ir bendrą atsakomybę.
Problemų sprendimas	Integruoti projektai, dideli darbai ir nepriklausomi tyrimai reikalauja, kad vaikai nustatytų iššūkius, planuotų strategijas ir išbandytų sprendimus.
Ryžtingumas	Pasirinkimo laisvė, savarankiškas darbas ir refleksinės konferencijos skatina vaikus drąsiai reikšti savo poreikius ir nuomonę.
Sąžiningumas	Mokiniai mokosi prisiimti atsakomybę už savo pasirinkimus, sąžiningai atlikti užduotis ir gerbti bendruomenės taisykles.
Tarptautinis sąmoningumas ir komunikacija	Kultūros studijos, istorijos projektai, muzika, menas ir kosminis ugdymas moko vaikus vertinti įvairovę ir pagarbiai bendrauti su kitų kultūrų atstovais.

Įvairovė	Susipažinimas su įvairiomis kultūromis, istorijomis ir perspektyvomis stiprina skirtumų priėmimą ir vertinimą.
Pagarbos kitiems rodymas, prietarų įveikimas ir kompromisų ieškojimas	Grupiniai projektai, diskusijos ir mandagumo bei courtoisie pamokos moko vaikus vertinti kitų indėlį ir mokytis kompromiso.
Ieškoti galimybių mokytis ir tobulėti įvairiose įvairiose gyvenimo situacijose	Darbo ciklas, išvykos ir projektinis mokymasis skatina smalsumą, iniciatyvumą ir savarankišką tyrinėjimą už klasės ribų.

Pilietiškumo kompetencija

<p style="text-align: center;">Kaip pilietiškumas matomas</p> <p style="text-align: center;">Montessori pradinės mokyklos klasėje?</p>	
Būtinės žinios	
Demokratijos, teisingumo ir lygybės sąvokos	Vaikai kartu sudaro klasės susitarimus, dalyvauja bendruomenės susirinkimuose, etikos diskusijose aptaria teisingumo klausimus ir praktikuoja demokratinis procesus, pavyzdžiui, balsavimą klasėje ir mokinių parlamentą.
Pilietiškumas ir pilietinės teisės, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir tarptautines deklaracijas	Kosminio ugdymo metu vaikai mokosi apie žmogaus teises, tyrinėja tikras istorijas, bendradarbiauja su tokiomis organizacijomis kaip „Amnesty International“ ir apmąsto pilietines teises ir pareigas.
Šiuolaikiniai įvykiai	Mokiniai dirba su aktualiais įvykiais per mokslinius projektus (pvz., karas Ukrainoje), analizuoja naujienas, lygina šaltinius ir kuria savo klasės laikraštį.
Pagrindiniai nacionalinės, Europos ir pasaulio istorijos įvykiai ir tendencijos	Didžiosios pamokos ir tolesnis darbas supažindina vaikus su svarbiausiais istorijos įvykiais, pvz., civilizacijomis, migracija, demokratija, revoliucijomis ir pasauliniais pokyčiais.
Socialinių ir politinių judėjimų tikslai, vertybės ir politika	Vaikai studijuoja ekologinius, taikos siekiančius ir pilietinius judėjimus, tyrinėja aktyvistų istorijas ir kuria savo kampanijas ar sąmoningumo ugdymo projektus.
Europos integracija	Darbas su žemėlapiais, chronologinėmis lentelėmis ir Europos institucijomis padeda mokiniams suprasti ES istoriją ir tikslą, taip pat bendrą Europos vertybių reikšmę.
Klimato ir demografiniai pokyčiai pasauliniu mastu ir jų priežastys	Projektai apie tvarumą, kompostavimą, perdirbimą, ekosistemas ir gyventojų dinamiką, įskaitant sąsajas su JT tvaraus vystymosi tikslais.
Įvairovė ir kultūrinės tapatybės Europoje ir pasaulyje	Kultūrinės šventės, šeimos pristatymai, įvairių kultūrų literatūra ir tarptautinis bendradarbiavimas padeda mokiniams įvertinti tiek įvairovę, tiek bendrą žmoniškumą.

Bendros Europos vertybės (Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnis ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija)	Tokios vertybės kaip orumas, laisvė, lygybė, solidarumas ir teisingumas kasdien įgyvendinamos per pagarbų bendravimą, konfliktų sprendimą ir bendruomenės bendradarbiavimą.
Daugiakultūriniai ir sociologiniai-ekonominiai Europos visuomenių aspektai ir kaip nacionalinė kultūrinė tapatybė prisideda prie Europos tapatybės	Veiklos, susijusios su migracijos tyrinėjimu, „globalios kaimos“ simuliacijomis, gyvenimo būdo palyginimais ir realiais istorijomis iš įvairių šeimų.
Pagrindiniai įgūdžiai	
Veiksmingai bendradarbiaukite su kitais viešojoje erdvėje	Bendruomenės susirinkimai, studentų parlamentas, moderuojamos diskusijos, vieši pristatymai ir tarpusavio tarpininkavimas.
Rodykite solidarumą ir susidomėjimą sprendžiant problemas, turinčias įtakos vietos ir platesnei bendruomenei	Atsakomybė klasėje, aplinkos tvarkymas, labdaros projektai, jaunesnių bendraamžių rėmimas ir laišakai dėl žmogaus teisių.
Kritiškai ir kūrybiškai apmąstyti bendruomenės veiklą	Refleksijos dienoraščiai, klasės aptarimai, savęs vertinimas po projektų ir grupinės diskusijos apie poveikį.
Konstruktiviai dalyvauti bendruomenės veikloje	Ekskursijų organizavimas, projektų vadovavimas, kultūrinių renginių koordinavimas ir klasės bendruomenę remiančių sistemų kūrimas.
Dalyvauti sprendimų priėmime vietos, nacionaliniu ir Europos lygmenimis, ypač balsuojant	Balsavimas klasėje, studentų parlamento rinkimai, rinkimų ar referendumų imitacijos ir debatai.
Prieiga, kritinis supratimas ir bendrauti su tradicinėmis ir naujomis žiniasklaidos formomis	Žiniasklaidos raštingumo seminarai, melagingų naujienų analizė, klasės naujienlaiškio kūrimas ir įvairių šaltinių vertinimas.
Požiūris (mokinių vertybės)	
Žmogaus teisės ir lygybė	Kasdienis pagarbos rodymas, teisingas konfliktų sprendimas, diskusijos apie vaikų teises ir įtrauktosios sąveikos.

Atsakingumas ir konstruktyvumas	Klasės vaidmenys, priemonių tvarkymas, savarankiškas projektų valdymas ir indėlis į grupės darbą.
Prisirišimas prie savo vietovės, šalies, ES, Europos ir pasaulio	Kultūriniai projektai, darbas su žemėlapiais, tarptautiniai mainai ir diskusijos apie pasaulinę pilietybę.
Demokratiniai principai	Sąžiningos diskusijos taisyklės, balsavimo procesai, grupės susitarimai ir kiekvieno bendruomenės nario nuomonės vertinimas.
Dalyvavimas demokratiname sprendimų priėmime	Reguliarus balsavimas, studentų parlamento posėdžiai, pasiūlymų dėl pakeitimų teikimas ir bendras bendruomenės gairių kūrimas.
Socialinė ir kultūrinė įvairovė	Įvairaus amžiaus žmonių darbas, kultūrinės šventės, heterogeniškos grupės darbas ir pasakojimai apie skirtingas tradicijas.
Lyčių lygybė ir socialinė sanglauda	Stereotipų įveikimas, lygios galimybės visose srityse ir bendradarbiavimas sprendžiant problemas.
Tvarus vystymasis	Kompostavimas, sodininkystė, perdirbimas, su klimatu susiję projektai ir atsakomybė už aplinką.
Kitų vertybės ir privatumas	Pagarbus bendravimas, asmeninės erdvės ir daiktų apsauga, ribų suvokimas.
Tarptautinė komunikacija	Šeimos istorijos, kultūriniai pristatymai, daugiakalbė komunikacija ir globalūs projektai.
Atsakomybė už aplinką	Kasdienė vidaus ir lauko erdvių priežiūra, ekologiniai projektai, darbas gamtoje ir tvarumo iniciatyvos.

Verslumo kompetencija

Kaip verslumas matomas Montessori pradinės mokyklos klasėje?	
Būtinios žinios	
Įvairūs kontekstai ir galimybės paversti idėjas veiksmais asmeninėje, socialinėje ir profesinėje veikloje bei suprasti, kaip jos atsiranda	Vaikai pasirenka asmeninius projektus, dalyvauja išvykose ir bendradarbiauja bendruomenės iniciatyvose, pavyzdžiui, klasės renginiuose, užkandžių ruošime ar aplinkosaugos projektuose. Jie mato, kaip idėjos gali sukurti vertę, pranokstančią juos pačius.
Projektų planavimas ir valdymas, įskaitant procesus ir išteklius	Vaikai organizuoja eksperimentus, mokslinius projektus ar pristatymus: renka priemones, skirsto laiką, koordinuoja veiksmus su bendraamžiais ir vykdo visus etapus nuo idėjos iki įgyvendinimo.
Kaip veikia ekonomika	Per pasakojimus apie barterį ir šiuolaikinius pinigus, produktų kelionės sekimą (pvz., iš kur ateina duona) ir klasės diskusijas apie prekybą, tiekimą ir išteklių tarpusavio priklausomybę.
Socialinės ir ekonominės galimybės bei iššūkiai, su kuriais susiduria darbdavys, organizacija ar visuomenė	Vaikai tyrinėja mikroekonomiką, bendruomenės paslaugų projektus arba kolektyvinio darbo simuliacijas, kurioms reikalingas išteklių valdymas, bendradarbiavimas ir socialinių poreikių supratimas.
Finansinis raštingumas: asmeninių finansų, taupymo, investavimo ir skolinimosi valdymas	Klasės pirkinių (užkandžių, reikalingų priemonių) planavimas, išvykų biudžeto skaičiavimas, kainų palyginimas, projektų sąnaudų ir naudos vertinimas.
Etikos principai	Kasdienis gyvenimas klasėje, bendradarbiavimas, bendruomenės taisyklės, atkuriamojo teisingumo praktika, diskusijos apie sąžiningumą, garbingumą ir atsakomybę.
Savo stipriosios pusės ir iššūkiai	Reguliari savirefleksija darbo dienoraščiuose, individualūs susitikimai su mokytojais, interesų sričių, tobulintinų įgūdžių ir augimo strategijų nustatymas.
Pagrindiniai įgūdžiai	

Naudoti vaizduotę kūrybiniuose procesuose ir inovacijose	Eksperimentų projektavimas, modelių kūrimas, mokslinių tyrimų pristatymų rengimas, naujų projektų įgyvendinimo būdų siūlymas, „O jei?“ klausimai, skatinantys domėjimąsi.
Strateginis mąstymas ir problemų sprendimas	Išvykų planavimas, konfliktų sprendimas grupiniame darbe, projektų pritaikymas, kai ištekliai ar informacija yra riboti.
Projektų valdymas: planavimas, organizavimas, valdymas, vadovavimas ir užduočių delegavimas	Vaikai vadovauja mažoms grupėms, paskirsto vaidmenis, planuoja veiklas, stebi pažangą ir užtikrina, kad bendri projektai būtų užbaigti.
Priimti finansinius sprendimus, susijusius su išlaidomis ir verte, ir įvertinti idėjos pavertimo vertę kuriančia veikla išlaidas	Biudžeto planavimas klasės poreikiams, pirkimų planavimas moksliniams eksperimentams, reikalingų kanc. priemonių menui, geografijai ar kitiems projektams vertinimas.
Planuoti, įgyvendinti ir vertinti finansinius sprendimus	Išlaidų rezultatų peržiūra, patikrinimas, ar pirkimai atitiko poreikius be švaistymo, apmąstymai apie išteklių naudojimo poveikį.
Susidoroti su neapibrėžtumu, dviprasmiškumu ir rizika priimant pagrįstus sprendimus	Prisiimti atsakomybę už išvykas, eksperimentus, kurie gali nepavykti, arba grupinius projektus, kurių rezultatai yra nenusipėjami, mokyti prisitaikyti ir keisti planus.
Dirbti savarankiškai	Pasirinkti darbą, pasirinkti priemones, atlikti savarankiškus projektus, tirti pasirinktas mokslinių tyrimų temas.
Bendradarbiauti su kitais	Darbas mažose grupėse, jaunesnių mokinių mokymas, tarpusavio vertinimas, bendras projektų vadovavimas, derybos dėl ribotų priemonių naudojimo.
Savo stipriųjų pusių ir ribotumų nustatymas	Atspindėjimas dienoraščiuose, mokytojų konferencijos, bendraamžių atsiliepimai, tikslų nustatymas remiantis praeities patirtimi ir iššūkiais.
Požiūris (mokinių vertybės)	
Iniciatyvos ėmimas	Projektų pasirinkimas, savanoriškas dalyvavimas klasės užduotyse, naujų idėjų ar eksperimentų siūlymas ir pan.

Būti aktyviems ir žvelgti į ateitį	Numatymas, kokios priemonės ir ištekliai reikalingos projektui, eksperimentų ar išvykų planavimas iš anksto.
------------------------------------	--

Drąsa ir atkaklumas siekiant tikslų	Ilgalaikių projektų užbaigimas, atkaklumas po eksperimentų klaidų, sudėtingų mokslinių klausimų sprendimas.
Motyvacija ir ryžtas	Asmeninių interesų siekimas ilgalaikiuose projektuose, nuoseklus rūpinimasis klasės ir bendruomenės pareigomis.
Kitų idėjos	Klausymasis bendraamžių, atsiliepimų įtraukimas, projektų pritaikymas pagal pasiūlymus, dalyvavimas priimant sprendimus grupėje.
Empatija ir rūpinimasis žmonėmis bei pasauliu	Darbas klasėje, sodininkystė, rūpinimasis gyvūnais, bendruomenės lankymas ir paslaugų teikimo projektai.
Atsakingumas ir etika	Bendrų erdvių priežiūra, sąmoningas išteklių naudojimas, sąžiningumas registruojant eksperimentus ir finansinius sprendimus, teisingumas dirbant grupėje.

Kultūrinė kompetencija ir raiška

Kaip kultūrinis sąmoningumas ir išraiška matomi Montessori pradinės mokyklos klasėje?	
Būtinios žinios	
Vietos, nacionalinės, Europos ir pasaulio kultūros ir išraiška, įskaitant jų kalbas, paveldą ir tradicijas bei kultūros meno kūrinius	Vaikai tyrinėja kultūros kūrinius naudodami klasėje esančias priemones, kultūros aplankus, didelius projektus, muziejų lankymus ir pasakojimus. Jie mokosi apie muziką, meną, architektūrą, ritualus, tradicijas ir kalbas iš įvairių laikų ir vietų.
Kaip šie kultūriniai išraiškos būdai gali paveikti individo ir kitų žmonių idėjas	Vaikai stebi ir aptaria, kaip skirtingos kultūros tenkina tas pačias pagrindines poreikius – maistą, būstą, meną ir dvasinį išraišką – ir mąsto, kaip šios idėjos įkvepia naujoves, problemų sprendimą ar asmeninį kūrybiškumą. Jie aptaria, kaip vienos kultūros menas ar išradimas gali paveikti kitą, susiedami istorines idėjas su šiuolaikiniais pritaikymais.
Įvairūs būdai, kaip kūrėjas, dalyvis ir auditorija keičiasi idėjomis rašytiniuose, spausdintuose ir skaitmeniniuose tekstuose, teatre, kine, šokyje, žaidimuose, mene ir dizaino, muzikos ritualuose ir architektūroje, taip pat hibridinėse formose	Vaikai kuria pristatymus, plakatus, trumpametražius filmus, dainas ar spektaklius, kad pasidalytų savo supratimu apie kultūrinės temas. Jie tyrinėja, kaip skirtingos medijos – tekstas, muzika, menas, drama – perteikia prasmę ir sukelia emocijas, mokydamiesi pritaikyti savo komunikaciją prie auditorijos ir konteksto.
Jų pačių besivystanti tapatybė kultūrinės įvairovės pasaulyje	Per projektus, chronologines lenteles ir diskusijas vaikai atpažįsta visuotines žmogiškąsias tendencijas ir poreikius bei suvokia save kaip didesnės žmonijos istorijos dalį. Jie susieja savo asmenines patirtis su kitų tautų istorija ir papročiais, ugdydami empatiją ir savimone.
Meno ir kultūros vaidmuo kaip būdas matyti ir formuoti pasaulį	Vaikai mato, kaip kultūra atspindi žmogaus poreikius, vertybes ir vaizduotę. Jie mokosi, kad menas, architektūra, muzika ir tradicijos gali daryti įtaką visuomenei, išreikšti idėjas ir įkvėpti pokyčius, skatindami juos kūrybiškai ir atsakingai bendrauti su pasauliu.
Estetinių veiksmų svarba kasdieniame gyvenime	Klasėse ir veiklose akcentuojamas grožis ir tvarką: kaligrafija, iliustruoti bukletai, meno projektai, mokytojų rankų darbo priemonės ir gerai parengtos

	darbo vietos moko vaikus vertinti estetiką kaip kultūros ir saviraiškos dalį.
Pagrindiniai įgūdžiai	
Išreikšti ir interpretuoti vaizdines ir abstrakčias idėjas, patirtis ir emocijas su empatija įvairiose meno ir kitose kultūros formose	Vaikai kuria įvairius kūrinius: paveikslus, muzikos kompozicijas, dramos kūrinius ar pasakojimų projektus, kuriais perteikia idėjas, emocijas ir kultūrinės sąvokas. Jie apmąsto, kaip skirtingos kultūros įvairiais būdais išreiškia panašias patirtis.
Mėgautis/vertinkite meno kūrinius	Istorijos ir meno priemonės, įvairios muzikos klausymai, galerijų, muziejų ir kultūrinių renginių lankymas ugdo meninės raiškos įvairiose kultūrose ir laikotarpiais vertinimą.
Išreikšti save per įvairias medijas – naudojant/tobulinant savo įgimtus sugebėjimus	Vaikai naudoja įvairias technikas: piešimą, tapybą, skulptūrą, keramiką, akvarelę, muziką, judesį, pasakojimus ir rašymą, kad išreikštų savo supratimą apie kultūrą ir tapatybę, integruodami žinias ir asmeninį kūrybiškumą.
Atpažinti ir realizuoti asmeninės, socialinės ar komercinės vertės galimybes per meną ir kitas kultūros formas	Bendri projektai, klasės parodos ir bendruomenės renginiai leidžia vaikams viešai dalytis savo darbais, ugdydami pasitikėjimą savimi, socialinę atsakomybę ir supratimą apie kultūrinį poveikį.
Dalyvauti kūrybiniuose procesuose tiek individualiai, tiek kolektyviai	Vaikai dirba vieni arba grupėse prie tokių projektų kaip sienų tapyba, pasirodymai, tyrimų pristatymai ar įvairūs žiniasklaidos projektai, mokydamiesi planuoti, derėtis ir kūrybiškai bendradarbiauti.
Požiūris (mokinių vertybės)	
Dalyvavimas kultūrinėse patirtyse	Vaikai aktyviai dalyvauja pasakojimų sekime, „Išvykų“ vizituose, muziejų ir galerijų ekskursijose, muzikos pasirodymuose, kultūros dirbtuvėse ir klasės renginiuose, kurie praturtina kultūrą.
Kultūrinės raiškos įvairovė	Mokiniai tyrinėja įvairių kultūrų meną, muziką, ritualus ir tradicijas, mokydamiesi vertinti skirtumus kaip bendrų žmogiškųjų poreikių ir kūrybiškumo išraišką.
Etinis ir atsakingas požiūris į intelektualinę ir kultūrinę nuosavybę	Pamokose akcentuojama šaltinių nurodymas, autorių teisių paaiskinimas ir leidimo prašymas prieš naudojant kitų darbus tiek kasdieniame klasės darbe, tiek projektuose.

Smalsumas apie pasaulį ir naujų galimybių įsivaizdavimas	Dideli projektai, kultūriniai tyrimai ir mokslinių tyrimų užduotys skatina vaikus užduoti klausimus, tyrinėti nepažįstamas tradicijas ir įsivaizduoti naujus idėjų išraiškos būdus.
Meninis saviraiškos ir dalyvavimo kultūriniame gyvenime	Vaikai skatinami kurti, atlikti ir pristatyti įvairias menines formas, integruodami savo kultūrinės žinias ir asmeninę perspektyvą į autentišką išraišką.